

СИЛА ХОЛДИНГ АД

Годишен консолидиран доклад за дейността

2017 г.

Настоящият годишен консолидиран доклад за дейността на Сила Холдинг АД за 2016г. е изготвен в съответствие с чл. 33 от Закона за счетоводството, чл.100н, ал.4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Приложение 10 към Наредба 2 от 17 септември 2003 г. за проспектите при публичното предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

1.1. *Обща информация за групата*

Групата се състои от дружество Сила Холдинг АД, компания – майка и дъщерните и предприятия Слънце Стара Загора Табак АД, Селект Асет Мениджмънт ЕАД, Зърнени Храни АД, Ароганс ЕООД и Калин 2003 ЕООД.

Дружеството-майка има за основна дейност придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти; отстъпване на лицензии за използване на патенти и финансиране на дружествата, в които холдинговото дружество участва.

Сила Холдинг АД е регистрирано като акционерно дружество в Регистъра за търговски дружества под партида No 1457, регистър No1, том 12 с решение на Пазарджишки окръжен съд от 1996 г. по ф.д. No 1664 с наименование Регионален Приватизационен Фонд Сила АД.

Регионален Приватизационен Фонд Сила АД е преименуван на Сила Холдинг АД с решение No 854 от 07.04.1998 г. на Пазарджишки окръжен съд.

Седалището и адресът на управление на дружеството на гр.София, р-н Оборище ул."Врабча" №8.

С решение на извънредно Общото събрание на акционерите, проведено на 01.11.2016 и вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с вх.№: 20161111133300 е променено седалището и адресът на управление на дружеството на гр.София, р-н Красно село, бул."България" №58, бл.С, ет.7, офис 24.

Към датата на консолидирания финансов отчет Сила Холдинг АД притежава инвестиции в следните дъщерни дружества:

- Слънце Стара Загора - Табак АД – дъщерно дружество, в което Сила Холдинг АД притежава 62,12 % от капитала и правата на глас;

Седалище и адрес на управление на дъщерното дружество е гр. Стара Загора, ул. Стамо Пулев No 1.

Предметът на дейност е изкупуване, промишлена обработка и търговия със суров тютюн, производство и търговия с тютюневи изделия.

- Селект Асет Мениджмънт ЕАД (КД Инвестмънтс ЕАД) – дъщерно дружество, в което Сила Холдинг АД притежава 100 % от капитала и правата на глас

Седалище и адрес на управление на дъщерното дружество е гр. София, бул. България No 58.

Предметът на дейност е управление на дейността на колективни инвестиционни схеми.

- Зърнени Храни АД – дъщерно дружество, в което Сила Холдинг АД притежава 99.96 % от капитала и правата на глас

Предметът на дейност е изкупуване, съхранение и реализация на хлябно и фуражно зърно и други селскостопански култури, производство на брашна и други продукти на зърнена основа, съхранение на държавен резерв и на интервенционен запас, търговска дейност в страната и чужбина.

- Ароганс ЕООД (преименувано на Аро Грейн ЕООД от м. януари 2018г.) – дъщерно дружество, в което Сила Холдинг АД притежава 100 % от капитала и правата на глас

Предметът на дейност е търговия със селскостопанска продукция, комисионна, спедиционна, складова, консултантска и лизингова дейност, дейност на търговско представителство и посредничество.

- Калин 2003 ЕООД – дъщерно дружество, в което Сила Холдинг АД притежава 100 % от капитала и правата на глас

Предметът на дейност отдаване под наем на собствени имоти.

1.2. Клонове

Дружеството-майка няма клонове или други звена на самостоятелна издръжка.

1.3. Корпоративно управление

Сила Холдинг АД е юридическо лице с едностепенна система на управление. Органите на управление са Общо събрание на акционерите и избрания от него Съвет на директорите.

Общото събрание на акционерите включва акционерите с право на глас. Те участват лично или чрез упълномощен представител.

Дружеството се управлява от Съвет на директорите.

- Милен Пенчев Тодоров – Председател на Съвета на директорите;
- Георги Николаев Николов – Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите и
- Галина Ванчова Тодорова – член на Съвета на директорите.

Дружеството се управлява и представлява от Изпълнителния директор Георги Николаев Николов.

Управлението на дъщерните дружества е както следва:

- Слънце Стара Загора Табак АД - юридическо лице с едностепенна система на управление. Органите на управление са Общо събрание на акционерите и избрания от него Съвет на директорите. Общото събрание на акционерите включва акционерите с право на глас. Те участват лично или чрез упълномощен представител.
Дружеството се управлява от Съвет на директорите, който се състои от трима членове: Моника Стефанова Петрова - Председател на СД, Милен Пенчев Тодоров и Диана Стоянова Бонева-Кършакова. Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителните директори – Милен Пенчев Тодоров и Диана Стоянова Бонева-Кършакова. Членовете на Съвета на директорите и изпълнителните директори са ключов управленски персонал, тъй като отговарят за планирането, ръководенето и контролирането на дейността на дружеството.
- Съветът на директорите на Селект Асет Мениджмънт ЕАД включва трима членове: Георги Бисерински – Изпълнителен директор, Нели Петрова – Член на СД, Димитър Банов – Председател на СД.
Към 31.12.2017 г. УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД се представлява от Георги Аспарухов Бисерински, Изпълнителен директор и Член на Съвета на директорите на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД, само заедно с Веселин Йорданов Василев, Прокурист на УД „Селект Асет Мениджмънт“ ЕАД.
- Съветът на директорите на Зърнени Храни АД включва трима членове: Галин Атанасов – Изпълнителен директор, Христо Христов – Член на СД и «Слънчеви Лъчи Трейд» ЕООД – Член на СД.
- Ароганс ЕООД се представлява и управлява от Димитър Карагеоргиев.
- Калин 2003 ЕООД се представлява и управлява от Христо Цветанов Христов.

1.4. Информация, съгласно чл. 247 от Търговския закон

Членовете на Съвета на директорите и изпълнителният директор са ключов управленски персонал, тъй като отговарят за планирането, ръководенето и контролирането на дейността на дружеството.

Членовете на Съвета на директорите могат да придобиват акции на дружеството, съгласно Устава, като всички останали акционери и нямат привилегирани права.

През 2017 г. няма сделки за придобиване и/или прехвърляне на акции от членовете на Съвета на директорите.

През 2017 г. членовете на Съвета на директорите са получили възнаграждения общо в размер на 35 хил. лева.

Членовете на Съвета на директорите не участват като неограничено отговорни съдружници в търговски дружества. Участието им в управлението и притежанието на повече от 25 % от капитала на други дружества, е както следва:

	<i>Участие в управлението</i>	<i>Притежание на повече от 25% от капитала</i>
Милен Тодоров	„Слънце Стара Загора – Табак” АД	-
Галина Тодорова	„Метро Груп” ЕООД	-

Членовете на Съвета на директорите на “СИЛА ХОЛДИНГ” АД не са сключвали договори по чл. 240“б” от Търговския закон.

1.5. Структура на капитала

“СИЛА ХОЛДИНГ” АД е публично дружество по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и неговите акции се търгуват свободно на “Българска фондова борса – София” АД.

Към 31.12.2017 г., регистрираният акционерен капитал възлиза на 36 852 997 лв., Разпределението на акционерния капитал на дружеството е, както следва:

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ	БРОЙ АКЦИИ
Метро Груп ЕООД	15 024 775
УПФ Съгласие	2 321 311
УПФ ЦКБ Сила	1 890 500
Други юридически лица	17 580 487
Физически лица	35 924
	36 852 997

1.6. Информация по чл.187д от Търговския закон:

През 2017 година компанията майка и нейните дъщерни дружества нямат придобити собствени акции и няма случаи, приравнени на придобиване на собствени акции.

Акциите на Сила Холдинг АД са поименни, безналични и свободно прехвърляеми ценни книжа, които се предлагат публично. Всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерни на номиналната стойност на акцията. Прехвърлянето на поименните безналични акции, издадени от дружеството, имат действие от момента на вписване на сделката в регистъра на Централния депозитар, който издава документ, удостоверяващ правата върху тези акции. Акциите на Сила Холдинг АД се търгуват на неофициалния пазар на ценни книжа на “Българска фондова борса - София” АД.

2. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ 2017 ГОДИНА ОТ СЪЩЕСТВЕНО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА

2.1. *Общо събрание на акционерите на дружеството*

На 29 май 2017 г., в седалището и на адреса на управление на Дружеството майка в гр. София, бул. "България" № 58, бл.С, ет.7 се проведе редовно Общо събрание на акционерите на "Сила Холдинг"АД при дневен ред и проекти за решения, обявени в Търговския регистър с акт на вписване 20170425133009/25.04.2017 г.

На 29.09.2017г., в седалището на Дружеството майка, при спазване на всички разпоредби на действащите нормативни актове се проведе Общо събрание на облигационерите от емисия облигации с ISIN BG2100010102, издадена от "Сила Холдинг" АД при дневен ред и проекти за решения, обявени в Търговския регистър с акт за вписване 20170915133609/15.09.2017г.

На 27.11.2017г. успешно приключи процедура по увеличение на капитала на Дружеството майка, в резултат на което бе вписана емисия обикновени, поимени, безналични акции в размер на 16 852 997лв, представляващи 16 852 997 бр. с номинална стойност 1 лв и емисионна стойност 2лв на акция.

На 14.12.2017г., в седалището и на адреса на управление на Дружеството майка в гр. София, бул. "България" № 58, бл.С, ет.7, офис 24 се проведе извънредно Общо събрание на акционерите на „Сила Холдинг“АД при дневен ред и проекти за решения, обявени в Търговския регистър с акт на вписване 20171109095828 / 09.11.2017г. Общото събрание на акционерите взе решение да освободи специализирано одиторско предприятие «Грант Торнтон» ООД като регистриран одитор на дружеството за 2017 г. и избра „Баланс – М“ ЕООД с № 173, за регистриран одитор, който да извърши проверка и заверка на годишния финансов отчет и годишния консолидиран финансов отчет на „Сила Холдинг“ АД за 2017г.

3. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА ГРУПАТА ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

Към 31.12.2017 финансовият резултат на Групата е нетна печалба в размер на 35 хил.лв.

Следват таблици с данни от отчета за финансовото състояние, отчета за дохода и отчета за паричните потоци на Групата към 31.12.2017 г.

Отчет за финансовото състояние към 31 декември

Активи	31 декември 2017 '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв.
Нетекущи активи		
Имоти, машини и съоръжения	18 992	18 930
Дългосрочни финансови активи	6 985	7 862
Репутация	291	291
Дългосрочни вземания	217	-
Отсрочени данъчни активи	120	89
Нетекущи активи	26 605	27 172
Текущи активи		
Краткосрочни финансови активи	28 315	17 189
Търговски и други вземания	12 087	13 010
Материални запаси	-	2 147
Вземания от свързани лица	584	40
Пари и парични еквиваленти	249	2 355
Активи класифицирани като държани за продажба	48 719	40 389
Текущи активи	89 954	75 130
Общо активи	116 559	102 302
Собствен капитал		
Акционерен капитал	36 853	20 000
Премиен резерв	16 853	-
Преоценъчни резерви	920	538
Други резерви	40	40
Натрупана загуба	(8 047)	(8 616)
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	46 619	11 962
Неконтролиращо участие	327	277
Общо собствен капитал	46 946	12 239
Пасиви		
Нетекущи		
Дългосрочни заеми	24 752	16 612
Отсрочени данъчни пасиви	482	449
Нетекущи пасиви	25 234	17 061
Текущи		
Краткосрочни заеми	25 570	49 658
Търговски и други задължения	2 515	6 667
Задължения към персонала	57	35
Пасиви, включени в групи за освобождаване	16 237	16 642
Текущи пасиви	44 379	73 002
Общо пасиви	69 613	90 063
Общо собствен капитал и пасиви	116 559	102 302

Отчет за печалбата и загубата за годината приключваща на 31 декември

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от продажби	12 080	989
Други приходи	-	84
Разходи за материали	(22)	(17)
Разходи за външни услуги	(443)	(412)
Разходи за персонала	(560)	(492)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	(207)	(70)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи	(11 006)	-
Други разходи	(54)	(46)
Печалба от оперативна дейност	(212)	36
Финансови разходи	(4 005)	(3 422)
Финансови приходи	4 249	4 811
Печалба преди данъци	32	1 425
Разходи за данъци	(21)	(37)
Печалба за годината от продължаващи дейности	11	1 388
Загуба за годината от преустановени дейности	26	(144)
Печалба за годината	37	1 244
Печалба за годината отнасяща се до:		
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка	35	1 201
Неконтролиращото участие	2	43
Доход на акция	лв.	лв.
Печалба от продължаващи дейности	0.00	0.07
Загуба от преустановени дейности	0.00	(0.01)
Общо	0.00	0.06

Отчет за всеобхватния доход за годината приключваща на 31 декември

	2017	2016
	‘000 лв.	‘000 лв.
Печалба за годината	37	1 244
Друг всеобхватен доход		
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:		
Финансови активи на разположение за продажба:	425	1 598
- печалби от текущата година	711	1 935
- рекласификация в печалбата или загубата	(286)	(337)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата	(43)	(160)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	382	1 438
Общо всеобхватен доход за годината	419	2 682
Общо всеобхватен доход за годината, отнасящ се до:		
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка	417	2 640
Неконтролиращото участие	2	42
	419	2 682

Отчет за паричните потоци за годината приключваща на 31 декември

	2017	2016
	'000 лв.	'000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	16 965	9 669
Плащания към доставчици	(15 815)	(8 914)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(1 676)	(2 111)
Възстановени данъци, нетно	97	368
Други плащания	(325)	(7 102)
Паричен поток от оперативна дейност	(754)	(8 090)
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(40)	(35)
Придобиване на дъщерни, нетно	-	270
Постъпления от операции с финансови активи	8 598	12 800
Придобиване на недеривативни финансови активи	(24 874)	(9 902)
Постъпления от предоставени заеми	3 444	18 884
Предоставени заеми	(3 003)	(15 172)
Получени лихви	452	543
Паричен поток от инвестиционна дейност	(15 423)	7 388
Финансова дейност		
Получени заеми	7 529	29 164
Плащания по заеми	(22 826)	(26 098)
Постъпления от емитиране на акции	33 706	-
Плащания на лихви	(3 946)	(3 301)
Други плащания	(465)	(83)
Паричен поток от финансова дейност	13 998	(318)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(2 179)	(1 020)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	2 497	3 517
Пари и парични еквиваленти в края на годината	318	2 497
Парични средства, включени в група за освобождаване	(69)	(142)
Парични средства в края на периода, признати в баланса	249	2 355

Изчислените показатели за ликвидност за 2017 г. отразяват възможностите на Групата да покрие задълженията си в даден момент. Коефициентите на обща и бърза ликвидност дават оценка за платежоспособността на Групата.

Коефициента на обща ликвидност на дружеството е 3.20.

Коефициента на бърза ликвидност е 3.20.

Коефициента на незабавна ликвидност е 3.20.

Коефициента на абсолютна ликвидност е 0.01.

Свързани с показателите за ликвидност са и показателите за финансова автономност. Те характеризират степента на финансовата независимост на Групата от кредиторите.

Коефициента на финансова автономност е 0.67.

Коефициента на задлъжнялост е 1.48.

3.1. Влияние на важните събития върху резултатите във финансовия отчет.

Облигационен заем

На 30 ноември 2010 г. Дружеството майка емитира облигации в размер на 10 000 000 (десет милиона) евро, разпределени в 10 000 броя обикновени, безналични, поименни, лихвоносни, свободно прехвърляеми и обезпечени облигации с номинална и емисионна стойност 1 000 евро всяка една.

Лихвата по емисията облигации е фиксирана и е в размер на 9 % проста годишна лихва. Облигационният заем е за срок от 7 години с шестмесечни купонни плащания, изчислени на базата на проста лихва за отделните шестмесечни периоди върху номиналната стойност на всяка облигация, при лихвена конвенция ISMA Реален брой дни/Реален брой дни.

На 29 септември 2017 г. след решение на Общото събрание на облигационерите, емисията облигации е реструктурирана, като е променена дата на падеж на 30.11.2024г., а лихвения процент е променен на 5.4%, изчислена по лихвена конвенция ISMA act/act (реален брой дни в периода/реален брой дни в годината), считано от 01.12.2017г.

Емитентът е сключил договор с „Тексим Банк“ АД за банка - довереник на облигационерите.

За обезпечение на погасяването на всички вземания на облигационерите по облигационния заем, Дружеството майка е сключило застраховка „Финансов риск“ със ЗАД „Армеец“ в полза на облигационерите.

През 2017 г. има извършени две лихвени и едно главнично плащания по облигационния заем.

Банкови заеми

На 20.06.2016 г. Дружеството майка е сключило договор за банков овърдрафт за сумата от 5 000 хил. лева със срок на погасяване 20.06.2017 г. при лихвен процент 3 месечен SOFIBOR и надбавка от 3.8 пункта. На 13.09.2016 г. овърдрафтът е предоговорен и сумата е увеличена на 9 600 хил. лв. Обезпечения: Първи по ред залог върху 1 000 000 бр. безналични акции от капитала на Тексим Банк АД; Първи по ред залог върху 380 129 бр. безналични

акции от капитала на Слънце Стара Загора Табак АД; Залог върху 77 754.4514 броя дялове от ДФ Конкорд Фонд – 1 Акции и Облигации; Втори по ред залог върху притежавани 1 800 000 бр. безналични акции от капитала на Велграф Асет Мениджмънт АД. На 29.12.2017 г. размерът на овърдрафта е предоговорен на 9 900 хил. лв със срок на погасяване 20.12.2018 г.

През юни 2015 г. "Топ Ер Грейн" ЕООД (вляло се в „Ароганс“ ЕООД) сключва договор за инвестиционен кредит. Краен срок на погасяване - 17.06.2025 г. Лихва 3.5% +1.5 пункта. Обезпечение: Първа по ред договорна ипотека върху земя и сгради, находящи се в зърнобаза гр. Бяла. Особен залог върху машини и съоразения, находящи се в зърнобаза гр. Бяла и застраховка Финансов риск.

През месец Юни 2015г. "Топ Ер Грейн" ЕООД (вляло се в „Ароганс“ ЕООД) сключва договор за кредит овърдрафт. Краен срок на погасяване - 25.06.2018г. Лихва 3.5% +1.5 пункта. Обезпечение: залог на зърно и минерални торове, и залог на търговско предприятие.

На 29.09.2011 г. „Ароганс“ ЕООД има сключен договор за банков кредит в размер на 1 850 000 лева, при годишна лихва в размер на 8 % (осем процента), за срок от 7 години, с краен срок на погасяване – 01.09.2018година. Обезпечения: Първи по ред особен залог в полза на банката, върху търговското предприятие на „Калин 2003“ ЕООД; Първи по ред особен залог в полза на банката, върху търговското предприятие на „Ароганс“ ЕООД; Първа по ред договорна ипотека върху недвижим имот.

На 30.04.2015 г. „Ароганс“ ЕООД има сключен договор за кредит овърдрафт в размер на 5 000 000 лева, при годишна лихва в размер на 5 % (пет процента), с краен срок на погасяване – 30.04.2016година. Овърдрафтът е предоговорен, като промяната касае сумата на овърдрафта, която се увеличава на 6 000 000 лева. С Анекс от 23.12.2015г. се променя срокът за погасяване на овърдрафта, като крахната дата за погасяване става – 30.04.2017г. Обезпечения: Втори по ред особен залог в полза на банката, върху търговското предприятие на „Ароганс“ ЕООД; Първи по ред особен залог, върху средностокова наличност на зърно на стойност не по малко от 12 000 т. или 6 000 000 лева, находяща се в Зърнобаза – гр. Стражица. Втора по ред договорна ипотека върху недвижим имот, собственост на Зърнени храни База Първомай ЕООД.

На 30.04.2015 г. „Ароганс“ ЕООД има сключен догово за банков заем за сумата от 6 000 000 лева, при годишна лихва в размер на 5 % (пет процента), за срок от 10 години с краен срок на погасяване – 30.04.2025 година. С Анекс от 30.07.2015г. сумата на банковия кредит се увеличава на 11 800 000 лева. Обезпечения: Застраховка финансов риск; Първа по ред договорна ипотека върху недвижим имот, а именно закупената с кредита Зърнобаза Стражица, находяща се в гр. Стражица, Промислена зона, върхи площ от 27 500 кв.м.

През 2017г. дружествата от Групата редовно обслужва лихвените плащания по банковите заеми.

3.2. Основни рискове и несигурности, пред които е изправен емитентът през останалата част от финансовата година.

Дейността на дружествата от Групата на Сила Холдинг АД е изложена на разгледаните по-долу рискове.

Специфични рискове

Лихвен риск

Лихвеният риск се изразява във възможността цената на капитала, който групата използва за финансиране на дейността си, да се увеличи. Също така, по отношение на кредити с фиксирана лихва, при потенциално понижение на лихвените нива в икономиката, дружеството може да не успее да си осигури ресурс при по-ниски лихви. При възникването на такива условия Групата би извършвало дейността си при по-неизгодни условия отколкото конкурентите си.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът емитентът да не разполага с достатъчно средства, за да посрещне падежиращи плащания към свои кредитори. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който му гарантира, че редовно и без забавяне може да изпълни ежедневните си задължения.

Общи рискове

Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната върху стопанския и инвестиционния процес като цяло и по-конкретно върху възвръщаемостта на инвестициите. Степента на политическия риск се определя с вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството дългосрочна икономическа политика и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

Инфлационен риск

Инфлационният риск е свързан с вероятността от намаление на покупателната сила на местната валута и съответно от повишение на общото ценово равнище в страната. Инфлацията намалява реалните доходи и се отразява в намаление на вътрешното потребление, както и в обезценка на активите, деноминирани в лева.

Инфлационният риск се свързва и с вероятността съществуващата в страната инфлация да повлияе на реалната възвръщаемост на инвестициите в стопанския сектор.

3.3. Информация за големи сделки със свързани лица.

През 2017 г. Дружеството е сключило договор за заем с дъщерното си дружество „Ароганс“ ЕООД при годишна лихва 5% и срок на погасяване 31.12.2018 г. През 2017 г. е сключен предварителен договор за покупка на дружествени дялове с дъщерното дружество „Слънце Стара Загора-Табак“ АД.

4. ВАЖНИ СЪБИТИЯ ЗА ПЕРИОДА МЕЖДУ ДАТАТА НА БАЛАНСА И ДАТАТА НА ИЗГОТВЯНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ДЕЙНОСТТА

В периода от съставянето на консолидирания финансов отчет за 2017 г. до неговото представяне не са настъпили събития от съществено значение за дейността на Групата.

5. ПРЕДВИЖДАНО РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

Ръководството на Сила Холдинг АД подготвя план за освобождаване от инвестиции, класифицирани като държани за продажба в рамките на 2018 г.

Приоритет ще бъдат нарастването на стойността на притежаваните инвестиции и получаване на текущ доход при контролиране на риска.

В корпоративната философия на „Сила Холдинг АД“ опазването на околната среда е важен приоритет. Дружествата от Групата се стремят да извършват дейността си при минималното въздействие върху околната среда и съобразно икономическите условия в страната.

6. НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

„Сила Холдинг“ АД и дъщерните дружества не осъществяват научно изследователска и развойна дейност.

7. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си дейност дружествата от Групата са изложени на различни финансови рискове, най-важните от които са пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на групата. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на изпълнителния директор и финансовите експерти на предприятието-майка, съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Съветът на директорите е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск на базата, на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на деривативни и недеривативни инструменти.

По-долу са описани видовете рискове, на които са изложени дружествата при осъществяване на стопанската си дейност, както и възприетия подход при управлението на тези рискове.

Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата се извършват предимно в лева или евро, в резултат на което Групата не е изложена на значителен валутен риск. Малка част от сделките са в щатски долари.

Групата има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

Кредитен риск

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите на дружествата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дружествата нямат значителна концентрация на кредитен риск.

Събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената политика на дружествата. За целта ежедневно се прави преглед от финансово-счетоводния отдел на откритите позиции по клиенти, както и получените постъпления, като се извършва анализ на неплатените суми.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения, съгласно техния падеж.

Провежда се консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения,

постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружествата

Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводните отдели, като се поддържа ежедневна информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

Риск на лихвоносните парични потоци

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2017 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала на Групата се цели да създава и поддържа възможности холдинговата структура да продължи да функционира като действащо предприятие и да се осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на съдружниците и стопански ползи на другите заинтересовани лица от и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитал. Текущо се наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на баланса.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, дружеството очаква да реализира тези финансови активи чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, банкови депозити и сметки) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са инвестициите в асоциирани (и в други дружества), за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на Групата счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

За останалите финансови активи и пасиви справедливата им стойност се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност.

8. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРОГРАМАТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ ПРЕЗ 2017 ГОДИНА

Съветът на директорите на дружеството майка работи по "Програма за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление". Програмата отразява политиката на управителния орган на Групата за гарантиране възможността на акционерите да упражняват своите основни права, съгласно нормативната уредба и Устава на дружеството, както и същите да бъдат надлежно информирани за текущото състояние и съществените промени в дейността.

Основната цел, която си постави Групата с тази програма бе осигуряването на възможна най-висока доходност на инвестициите на своите акционери чрез изпълнението на следните основни задачи:

1. Утвърждаване на принципите на добро корпоративно управление в дружеството.
2. Обезпечаване на инвестиции и източници на финансиране.
3. Поддържане на добро финансово състояние.
4. Ефективно използване на ресурсите на дружеството.

През 2017 г. дейността на Съвета на директорите беше в съответствие с програмата, съответно със стандартите за добро корпоративно управление. Действията на членовете му бяха напълно обосновани, добросъвестни и в интерес на дружеството.

В изпълнение на поставените цели и задачи в Програмата, през изминалата година дружеството работеше за защита правата на акционерите, равнопоставеното им третиране, повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на дружеството, и разкриване на информация и прозрачност съгласно ЗППЦК.

Назначеният в Сила Холдинг АД Директор за връзка с инвеститорите осъществяваше ефективна комуникация между Съвета на директорите на дружеството и акционерите, както и с лицата, проявяващи интерес да инвестират в акциите на Сила Холдинг АД. Съществена част от неговите изпълняваните задължения бяха информирането на инвеститорите за резултатите от дейността на дружеството; запознаване на акционерите с решения, които засягат техни интереси; провеждане и участие на акционерите

в Общите събрания; своевременно информиране за датата, дневния ред, материалите и проектите за решения на Общото събрание на акционерите.

Сила Холдинг АД представи на управление "Надзор на инвестиционната дейност" към Комисията за финансов надзор, Българска фондова борса – София и обществеността периодични отчети – годишни и тримесечни. При възникване на съществени обстоятелства, влияещи върху цената на акциите на дружеството, регулираният пазар на ценни книжа, Комисията за финансов надзор и обществеността, са уведомявани в срок. Същата тази информация е била налична и в самото дружество. Тези условия са предпоставка за навременното достигане на информация до настоящите и потенциални инвеститори.

През 2017 г. дружеството предоставя на институциите и разкрива регулираната информация на обществеността чрез системите e-register на КФН и Инфосток – информационна система и медия по смисъла на чл.43а, ал.2 от Наредба №2 на КФН. Поддържа се регистър, отразяващ потока на информация към и от КФН, БФБ и ЦД, нейното съдържание и последователността при предоставянето на данни по дати и съдържащи копия на пълната информация към и от съответната институция.

С цел осигуряване на по-добра информираност и поддържане на ефективна комуникация с настоящите и потенциални инвеститори, екипът на „СИЛА ХОЛДИНГ“ АД предприе необходимите стъпки. Дружеството майка има своя интернет страница - www.holdingsila.com. На страницата е публикувана наличната финансова и корпоративна информация за дружеството, вкл. информация за проведените Общите събрания, счетоводните отчети за дейността на „СИЛА ХОЛДИНГ“ АД, проспектите за публично предлагане на акции, както и всяка друга публична информация, засягаща дейността на Групата.

На проволото се на 29.05.2017г. редовно Общо събрание на акционерите на Дружеството, бяха избрани нови членове на Одитния комитет и бяха утвърдени правила за неговата работа. Председател на Одитния комитет е Виолета Николова Димитрова.

9. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО ПРИЛОЖЕНИЕ №10 ОТ НАРЕДБА №2 ЗА ПРОСПЕКТИТЕ ПРИ ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ И ДОПУСКАНЕ ДО ТЪРГОВИЯ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР НА ЦЕННИ КНИЖА И ЗА РАЗКРИВАНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ПУБЛИЧНИТЕ ДРУЖЕСТВА И ДРУГИТЕ ЕМИТЕНТИ НА ЦЕННИ КНИЖА

9.1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

- Основните дейности на дружествата от Групата на „Сила Холдинг“ АД са подробно описани в т.1.1 от настоящия Доклад.

Общата сума на приходите през 2017г. е 16 329 хил.лв., респективно 5 884 хил.лв. през 2016г. Процентното изменение в приходите е 177%. Приходите от дъщерните дружества като държани за продажба за 2017г. са 6 933 хил.лв.

9.2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента.

- Структура на приходите за 2017г. (респективно 2016г.):

	2017г.	2016г.
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от предоставяне на услуги	1 060	952
Приходи от продажба на стоки	11 020	35
Печалба от бизнескомбинации	-	84
Други приходи	-	2
Финансови приходи	4 249	4 811
Общо	16 329	5 884

Приходите от български контрагенти, реализирани през 2017г. са в размер на 16 145 хил.лв.

През 2017 г. няма контрагент, разходите към когото да надхвърлят 10% от общите разходи на Групата.

9.3. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на емитента.

- През 2017 г. няма сключени големи сделки от съществено значение за дейността на Дружеството.

9.4. Информация относно сделките, сключени между емитента и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът или негово дъщерно дружество е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента.

	2017	2016
	‘000 лв.	‘000 лв.
- Метро Груп ЕООД		
Предоставени заеми	555	402
Приходи от лихви	8	10
Върнати заеми	17	363
Получени лихви	1	9
Дъщерни предприятия		
- Слънце Ст. Загора Табак АД		
Платени заеми	4 190	-
Платени лихви	615	626

Разходи за лихви	254	272
Предоставен аванс	4 860	-
<i>- Селект Асет Мениджмънт ЕАД</i>		
Приходи от продажби	-	12
<i>- Зърнени Храни АД</i>		
Получени заеми и депозити	416	2 907
Разходи за лихви	11	271
Платени заеми и депозити	992	9 237
Платени лихви	49	309
Начислен дивидент	1 623	-
<i>- Ароганс ЕООД</i>		
Получени заеми	-	340
Покупка на вземания	-	2 419
Разходи за лихви	-	7
Платени заеми	-	340
Платени лихви	-	7
Предоставени заеми	1 328	-
Приходи от лихви	9	-
<i>- Топ Ер Грейн ЕООД</i>		
Предоставени заеми	-	116
Платени заеми	-	155
Приходи от лихви	-	4

9.5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

– Няма събития с необичаен характер.

9.6. Информация за сделки, водени извън балансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента.

– Няма такива.

9.7. Информация за дялови участия на емитента, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране.

– Към 31.12.2017 година "Сила Холдинг" АД притежава:

№ / Емисия	Капитал бр. акции / дялове	Номинал	Дружество
1 BG1100001921	2 500 000	1	Тексим БанкАД
2 BG11SLSTAT17	727 254	1	Слънце Стара Загора Табак АД
3 BG1100010104	1 800 000	1	Велграф Асет Мениджмънт АД
4	2 319 088	1	Зърнени Храни АД
5 BG1100064051	2 815	1000	Селект Асет Мениджмънт ЕАД
6 BG1100021093	65	500	ABC Финанс АД
7 BG1100083069	450 214	1	Ексклузив Пропърти АДСИЦ

9.8. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

- На 29 септември 2017 г. след решение на Общото събрание на облигационерите, емисията облигации е реструктурирана, като е променена дата на падеж на 30.11.2024 г., а лихвения процент е променен на 5.4%, изчислена по лихвена конвенция ISMA act/act (реален брой дни в периода/реален брой дни в годината), считано от 01.12.2017 г. Купонно плащане лихва на 30.05 и 30.11 всяка година. Плащани по главница на 30.11.2010 г. в размер на 1 000 хил. евро и всяка следваща година по 1 000 хил. лв.

На 30 ноември 2017 г. е погасена главница по облигационния заем в размер на 9 779 хил. лв.

- На 20.06.2016 г. Дружеството е сключило договор за банков овърдрафт за сумата от 5 000 хил. лева със срок на погасяване 20.06.2017 г. при лихвен процент 3 месечен SOFIBOR и надбавка от 3.8 пункта. На 13.09.2016 г. овърдрафтът е предоговорен и сумата е увеличена на 9 600 хил. лв. На 29.12.2017 г. размерът на овърдрафта е предоговорен на 9 900 хил. лв със срок на погасяване 20.12.2018 г.

- През 2017 г. дъщерните дружества от групата на Сила Холдинг АД са получили заеми от трети страни, включително банки с цел предоставяне на оборотни средства в размер на 1 147 хил.лв, при пазарни условия.

- Още информация относно заемите на дружествата от Групата на „Сила Холдинг“ АД, в качеството им на заемополучатели е посочена в т.19 от Поясненията към годишния консолидиран финансов отчет и т.3.1 от настоящия Доклад.

9.9. Информация относно сключените от емитента, от негово дъщерно дружество или дружество майка, в качеството им на заемодатели, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица, с посочване на конкретните условия по тях, включително на крайните срокове за плащане, и целта, за която са били отпуснати.

– През 2017г. „Сила Холдинг“ АД, в качеството си на заемодател, има сключен договор за заем с „Метро Груп“ ЕООД с цел, предоставяне на оборотни средства при 6% годишна лихва и срок на погасяване 31.08.2018г.

– През 2017г. „Сила Холдинг“ АД, в качеството си на заемодател, има сключен договор за заем с „Ароганс“ ЕООД с цел, предоставяне на оборотни средства при 5% годишна лихва и срок на погасяване 31.08.2018г.

- През 2017г. дъщерните дружества от групата на Сила Холдинг АД са отпуснали заеми на трети страни в размер на 133 хил.лв, при пазарни условия.

9.10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

– През 2017г. бе вписана нова емисия акции от увеличението на капитала на „Сила Холдинг“ АД със следните параметри:

- Вид: акции – обикновени, поименни, безналични;
- Клас на емисията: същия клас, както вече издадените акции от всички досегашни емисии на „Сила Холдинг“ АД, даващи еднакви права на притежателите си.

- Размер на емисията: 16 852 997 лева;

- Брой акции: 16 852 997 бр.;

- Номинална стойност: 1 лев;

- Емисионна стойност: 2 лева;

- Права свързани с акциите от емисията: право на глас в Общото събрание на акционерите; право на дивидент; право на ликвидационен дял.

Средствата от извършена нова емисия на ценни книжа през отчетния период е използвана за частично погасяване на задълженията по облигационната емисия на дружеството и за покупка на дружествени на ново дъщерно дружество. Условията по емисията са изпълнени.

9.11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

– Няма публикувани прогнози през отчетния период.

9.12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

– Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо под прякото ръководство на изпълнителния директор и финансовите експерти на дружеството, съгласно политиката определена от Съвета на директорите.

Съветът на директорите е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на деривативни и недеривативни инструменти. Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала си.

9.13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

– Дружеството не е декларирало инвестиционни намерения.

9.14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента и на неговата икономическа група.

– Няма такива.

9.15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

– Съветът на директорите носи отговорност за системите за вътрешен контрол и управление на риска за Групата и следи за тяхното ефективно функциониране. Тези системи са създадени с цел да управляват риска от непостигане на заложените бизнес цели. Съветът на директорите определя основните рискове на Групата регулярно и следи през цялата година мерките за адресиране на тези рискове. Годишен преглед на вътрешната контролна среда се извършва от Съвета на директорите, които по настоящем изпълняват функциите на Одитен комитет.

9.16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

– Няма такива.

9.17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента или произтичат от разпределение на печалбата.

Член на Съвета на директорите	Получена сума от Сила Холдинг АД (лева)
Милен Тодоров	6 000
Георги Николов	23 064
Галина Тодорова	6 000

Член на Съвета на директорите	Получена сума от Дъщерни дружества (лева)
Милен Тодоров	48 175
Георги Николов	2 165
Галина Тодорова	-

- За членовете на Съвета на директорите на Дружеството и дъщерните му дружества няма условни или разсрочени възнаграждения възникнали през годината.

9.18. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи, прокуристите и висшия ръководен състав акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите

– Членовете на управителния орган не притежават акции на емитента..

9.19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

– Няма такава информация.

9.20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

– Няма такива.

9.21. Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.

– Евгения Пеева, гр.София, бул."България" 58, бл.С, ет.7, офис 24, тел.: 02/9818223

9.22. Промени в цената на акциите на дружеството.

– Ценова статистика на акциите на „Сила Холдинг“ АД за периода 01.01. – 31.12.2017 г.:

	Цена	Към дата	Изменение спрямо				
			Начална	Минимална	Максимална	Средна	Последна
Начална	2.080	30.01.2017	-	▲38.57%	▼0.95%	▲12.92%	▼0.95%
Минимална	1.501	12.04.2017	▼27.84%	-	▼28.52%	▼18.51%	▼28.52%
Максимална	2.100	30.11.2017	▲0.96%	▲39.91%	-	▲14.01%	0.00%

Средна	1.842	-	▼11.44%	▲22.72%	▼12.29%	-	▼12.29%
Последна	2.100	30.11.2017	▲0.96%	▲39.91%	0.00%	▲14.01%	-

10. КОНСОЛИДИРАНА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Настоящата декларация за корпоративно управление се основава на определените от българското законодателство принципи и норми за добро корпоративно управление посредством разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление, Търговския закон (ТЗ), Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводството (ЗС), Закона за независим финансов одит (ЗНФО) и други закони и подзаконови актове и международно признати стандарти. Декларацията за корпоративно управление е изготвена съобразно изискванията на чл. 39 от ЗС и на чл. 100н от ЗППЦК.

10.1. Информация относно спазване по целесъобразност на: (а) Националния кодекс за корпоративно управление или (б) друг кодекс за корпоративно управление, както и информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Дружеството в допълнение на кодекса по буква (а) или (б)

Дружеството спазва изискванията на Националния кодекс за корпоративно управление и не прилага допълнителни практики на корпоративно управление, в допълнение към него.

Управлението на Дружеството се осъществява на база на утвърдени Правила за работа на Съвета на директорите, които са в съответствие с изискванията на Националния кодекс за корпоративно управление и регламентират функциите и задълженията на Съвета на директорите, процедурата за избор и освобождаването на членове на Съвета на директорите, структурата и компетентността му, изискванията, с които следва да бъдат съобразени размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Съвета на директорите; процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси, необходимостта от създаване на одитен комитет съобразно спецификата на Дружеството.

В управлението на Дружеството се прилагат общоприетите принципи за почтеност, управленска и професионална компетентност, при спазване на Националния кодекс за корпоративно управление и приетия Етичен кодекс, който установява нормите за етично и професионално поведение на корпоративното ръководство, мениджърите и служителите във всички аспекти на тяхната дейност, както и в отношенията им с акционери на Дружеството и потенциални инвеститори с цел да се предотвратят прояви на непрофесионализъм, бюрокрация, корупция и други незаконни действия, които могат да окажат негативно влияние върху доверието на акционерите и всички заинтересовани лица, както и да накърнят авторитета на Дружеството като цяло.

Всички служители на Дружеството са запознати с установените нормите на етично и професионално поведение и не са констатирани случаи на несъобразяване с тях.

10.2. Обяснение от страна на Дружеството кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква (а) или (б) не спазва и какви са основанията за това, съответно когато не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това

Дружеството спазва Националния кодекс за корпоративно управление по отношение на всички приложими за дейността му негови изисквания.

10.3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на във връзка с процеса на финансово отчитане

Вътрешен контрол и управление на риска

Съветът на директорите носи отговорност за системите за вътрешен контрол и управление на риска за Дружеството и следи за тяхното ефективно функциониране. Тези системи са създадени с цел да управляват, но не биха могли да елиминират напълно риска от непостигане на заложените бизнес цели. Те могат да предоставят само разумна, но не и пълна сигурност за липсата на съществени неточности или грешки. Съветът на директорите е изградил непрекъснат процес за идентифициране, оценка и управление на значителните рискове за Дружеството.

Анализ на риска

Съветът на директорите определя основните рискове на Дружеството регулярно и следи през цялата година мерките за адресиране на тези рискове, включително чрез дейностите за мониторинг. Анализът на риска обхваща бизнес и оперативни рискове, здраве и безопасност на служителите, финансови, пазарни и оперативни рискове, рискове за репутацията, с които Дружеството може да се сблъска, както и специфични области, определени в бизнес плана и бюджетния процес.

Всички значими планове, свързани с придобиване на активи или реализиране на приходи от дейността, включват разглеждането на съответните рискове и подходящ план за действие.

Вътрешен контрол

Всяка година Дружеството преглежда и потвърждава степента на съответствие с политиките на Националния кодекс за корпоративно управление.

Въпросите, отнесени до Съвета на директорите изискват всички значителни планове и програми, да са получили изрично одобрение от Съвета на директорите.

Предвидени са предели на правомощията, за да се гарантира, че са получени подходящите одобрения, ако Съветът на директорите не е длъжен да се увери в разпределението на задачите.

Финансовите политики, контроли и процедури на Дружеството са въведени и се преразглеждат и актуализират редовно.

Етичният кодекс, определящ необходимите нива на етика и поведение, се комуникира със служителите и при промени в него се правят обучения за тях.

Ръководството носи отговорността за осигуряване подходящо поддържане на счетоводните данни и на процесите, които гарантират, че финансовата информация е уместна, надеждна, в съответствие с приложимото законодателство и се изготвят и публикуват от Дружеството своевременно. Ръководството на Дружеството преглежда и одобрява финансовите отчети, за да се гарантира че финансовото състояние и резултатите на Дружеството са правилно отразени.

Финансовата информация, публикувана от Дружеството, е обект на одобрение от Съвета на директорите.

Годишен преглед на вътрешната контролна среда се извършва от Съвета на директорите, и избраният от Общото събрание на акционерите Одитен комитет.

Вътрешен одит

Одитният комитет прави преглед на основните заключения от вътрешните и външните одитни проверки.

Вътрешните одити се осъществяват под контрола на Директора на Вътрешния одит. Докладите се разглеждат от одитния комитет, за да се гарантира, че действията, за справяне с идентифицираните проблеми, са изпълнени. Директорът на вътрешния одит докладва ежегодно на Одитния комитет относно ефективността на оперативните и финансови контроли в Дружеството.

Външният регистриран одитор прави преглед и докладва за съществени въпроси, включени в одиторския доклад.

Процесът за оценка на вътрешна контрол се наблюдава от ръководния екип, който оценява степента на съответствие с контролите, политиките и процесите, като резултатите са прегледани и тествани от екипа за вътрешен одит на базата на извадков принцип. Извършват се прегледи след приключване на съществени проекти и инвестиции, като резултатите се докладват на Съвета на директорите.

Декларация на директорите по отношение на годишния доклад за дейността и финансовите отчети

Съгласно изискванията на Кодекса, директорите потвърждават тяхната отговорност за изготвянето на Индивидуалния годишен доклад за дейността и

Индивидуалния финансов отчет и считат, че Индивидуалния годишен доклад за дейността, взет като цяло, е прозрачен, балансиран и разбираем и осигурява необходимата информация на акционерите, с цел оценяване позицията и дейността на Дружеството, бизнес модела и стратегията.

10.4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

4.1. Член 10, параграф 1, буква "в"

Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

През 2017 г. не са извършени промени свързани с придобиване или продажба на акции на Дружеството, които достигат, надхвърлят или падат под една от следните граници от 10 %, 20 %, 1/3, 50 % и 2/3 от правата на глас на Дружеството за периода по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО.

Към 31 декември 2017 г. акционерите на Дружеството, притежаващи над 5 % от капитала му са следните:

Акционер	31 декември 2017 г.			31 декември 2016 г.		
	Брой акции с право на глас	% от капитала	Начин на притежаване	Брой акции с право на глас	% от капитала	Начин на притежаване
Метро Груп ЕООД	15024775	40.77	Пряко	7355316	36.78	Пряко
УПФ Съгласие	2321311	6.30	Пряко	1031500	5.16	Пряко
		47.07			41.94	

4.2. Член 10, параграф 1, буква "г"

Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

Дружеството няма акционери със специални контролни права.

4.3. Член 10, параграф 1, буква "е"

Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Не са налице ограничения върху прехвърлянето на акции на Дружеството и ограничения върху правата на глас.

4.4. Член 10, параграф 1, буква "з"

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в устава

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на Съвета на директорите и внасянето на изменения в Устава на Дружеството са определени в Устава на и приетите правила за работа на Съвета на директорите.

Правомощията на членовете на Съвета на директорите са уредени в Устава на Дружеството и приетите правила за работа на Съвета на директорите.

Съветът на директорите се избира от Общото събрание на акционерите за срок от 5 години. След изтичане на мандата им членовете на Съвета на директорите продължават да изпълняват своите функции до избирането от Общото събрание на нов Съвет на директорите.

Общото събрание на акционерите взема решения за промени на устава, преобразуване и прекратяване на Дружеството, увеличаване и намаляване капитала, избор и освобождаване на членовете на Съвета на директорите, назначаване и освобождаване на регистрираните одитори (експерт-счетоводители) на Дружеството, одобряване и приемане на годишния финансов отчет след заверка от назначените регистрирани одитори, решения за разпределение на печалбата, за попълване на фонд „Резервен“ и за изплащане на дивидент, освобождаване от отговорност членове на Съвета на директорите, издаване и обратно изкупуване на акции на Дружеството и др.

4.5. Член 10, параграф 1, буква "и"

Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Съветът на директорите на Дружеството:

- организира и осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание;
- контролира воденето на счетоводната отчетност от страна на обслужващото дружество, съставя и внася годишния финансов отчет пред Общото събрание;
- определя и осигурява осъществяването на цялостната стопанска политика на Дружеството;
- взема решения за образуване и закриване, и определя видовете и размера на паричните фондове на Дружеството и реда за тяхното набиране и начина на изразходването им, в съответствие с изискванията и ограниченията на действащото законодателство;
- взема решения относно покупката и продажбата на недвижими имоти и вещни права върху тях;

Решенията за емисия и обратно изкупуване на акции са в компетенциите на Общото събрание на акционерите.

10.5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството и техните комитети

Съвет на директорите

„Сила Холдинг“ АД има едностепенна система за управление. Дружеството се управлява от Съвет на директорите в тричленен състав и се представлява пред трети лица от Изпълнителния член на Съвета.

За всички заседания на Съвета на директорите се водят протоколи, които се подписват от всички присъстващи членове, като се отбелязва как е гласувал всеки от тях по разглежданите въпроси. Вземането на решения на Съвета на директорите е съобразно разпоредбите на Устава на Дружеството.

Изборът и освобождаването на членовете на Съвета на директорите се осъществява в съответствие с изискванията на раздел 2 на Глава първа от Националния кодекс за корпоративно управление от Общото събрание на акционерите, съобразно приложимите законови регламенти и Устава на Дружеството. При предложения за избор на нови членове на Съвета на директорите се съблюдава за съответствие на компетентността на кандидатите с естеството на дейността на Дружеството.

Съветът на директорите е структуриран по начин, който да гарантира професионализма, безпристрастността и независимостта на решенията му във връзка с управлението на Дружеството.

Изискването на чл. 116а, ал. 2 от ЗППЦК най-малко 1/3 от състава на Съвета на директорите да бъдат независими членове е спазено. По този начин Дружеството е приложило един от основните принципи за добро корпоративно управление, а именно разграничаване на мениджмънта на компанията от мажоритарните акционери. Осъществява се активно взаимодействие между изпълнителния директор и останалите членове на Съвета на директорите, което допринася за формирането на ясна и балансирана представа за Дружеството и неговото корпоративно управление. По този начин ще се създадат предпоставки за реализирането на един от важните принципи на доброто корпоративно управление – осъществяване на ефективно стратегическо управление на Дружеството, което е неразривно свързано и обусловено от структурата и състава на Съвета на директорите.

С членовете на Съвета на директорите са сключени договори за възлагане на управлението, в които са определени техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Дружеството и основанията за освобождаване.

Принципите за формиране размера и структурата на възнагражденията, допълнителните стимули и тантиеми са определени в приетата от Общото събрание на акционерите политика за възнагражденията на членовете на Съвета на директорите, отчитаща задълженията и приноса на всеки един член

в дейността и резултатите на Дружеството, възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни членове, чиито интереси съответстват на дългосрочните интереси на Дружеството.

Информация относно годишния размер на получените от членовете на Съвета на директорите възнаграждения е оповестена в Годишния доклад за дейността на „Сила Холдинг“ АД за отчетната 2017 г.

През 2017 г. членовете на Съвета на директорите не са получили допълнителни стимули, обвързани с отчетените финансови резултати от дейността на Дружеството и/или с постигането на предварително определени цели, заложи в бизнес програмата на Дружеството за 2017 г. Членовете на Съвета на директорите не получават допълнителни стимули, а само основно възнаграждение, което отразява тяхното участие в заседанията на Съвета на директорите, както и изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на Дружеството.

През 2017 г. Общото събрание на акционерите на Дружеството не е гласувало допълнителни възнаграждения на членовете на Съвета на директорите.

Не е предвидено Дружеството да предоставя като допълнителни стимули на изпълнителните членове на Съвета на директорите акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.

Членовете на Съвета на директорите не допускат реален или потенциален конфликт на интереси, спазвайки приетите процедури, регламентирани във вътрешните актове на Дружеството. Съветът на директорите се задължава незабавно да разкрие съществуващи конфликти на интереси и да осигурят на акционерите достъп до информация за сделки между Дружеството и тях или свързани с тях лица.

През 2017 г. не са сключвани сделки между Дружеството и членове на Съвета на директорите и/или свързани с тях лица, с изключение на начислените и изплатени през периода възнаграждения.

Одитен комитет

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите от 29.05.2017г. и в съответствие със законовите изисквания и конкретните нужди на Дружеството, са избрани членовете на Одитния комитет.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в чл. 108 на Закона за независимия финансов одит и са, както следва:

- наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;

- наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
- уведомява Комисията, както и управителните и надзорните органи на предприятието за всяко дадено одобрение по чл. 64, ал. 3 и чл. 66, ал. 3 от ЗНФО в 7-дневен срок от датата на решението
- изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си;
- и др.

Общо събрание на акционерите

Всички акционери на „Сила Холдинг“ АД имат право да участват в Общото събрание на акционерите и да изразяват мнението си. Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на Дружеството и чрез представители.

Ръководството на Дружеството е изготвило правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на Дружеството. Те гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание. Ръководството на Дружеството организира процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

Текстовете в писмените материали, изготвени от Дружеството и свързани с дневния ред на Общото събрание на акционерите са конкретни и ясни и не въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание на акционерите, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Ръководството на Дружеството гарантира правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

10.6. Описание на политиката на многообразие, прилагана от по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период

„Сила Холдинг“ АД има приета Политика на многообразие в органите на управление по отношение на различни аспекти, включително възраст, пол, националност, образование и професионален опит, включително и пазарни стимули. Многообразието на компетенции и становища на членовете на административните органи спомага за доброто разбиране на организацията и дейностите на бизнеса на дружеството. То дава възможност на членовете на Съвета на директорите да оспорват по конструктивен начин управленските решения и да бъдат по-отворени към новаторски идеи, като по този начин се намери противодействие на сходството на мнения на членовете, също познато като „групово мислене“. Целите, заложи в политиката на многообразието са допринасяне за ефективен надзор на управлението и успешно управление на дружеството, повишаване прозрачността по отношение прилагането на многообразието и информиране на пазара за практиките за корпоративно управление, което от своя страна ще доведе до оказване на индиректен натиск върху дружеството за по-многообразни органи на управление.

Прилагайки приетата Политика на многообразието и регламентираните нормативни изисквания към членовете на контролни и управителни органи на публични дружества, избраният Съвет на директорите на „Сила Холдинг“ АД е структуриран по начин, който да гарантира професионализма, безпристрастността и независимостта на решенията му във връзка с управлението на дружеството, като неговите членове притежават подходящите квалификация, знания и управленски опит, които изисква заеманата от тях позиция и техните компетенции, права и задълженията следват изискванията на закона, устройствените актове и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

ДАТА НА ПРИЕМАНЕ НА ДОКЛАДА

Докладът за дейността е приет на заседание на Съвета на Директорите на 25.04.2018 г. в гр. София

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

(Георги Николов)

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на

Сила Холдинг АД

гр. София, бул. България 58

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на дружество Сила Холдинг АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2017 г., консолидирания отчет за печалбата или загубата, консолидирания отчет за другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществения счетоводни политики.

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано мнение“, приложеният консолидиран финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата към 31 декември 2017 г., нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на квалифицирано мнение

Към 31 декември 2017 г. Групата е прекласифицирала активи в размер на 32 935 хил. лв. и пасиви в размер на 16 215 хил. лв. свързани с дъщерно дружество Слънце Стара Загора - Табак АД, като активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно оценката им непосредствено след тяхното определяне като активи държани за продажба съгласно изискванията на МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности“, съответно ние не бяхме в състояние да определим каква корекция на балансовата стойност към 31 декември 2017 г. е необходима.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. В допълнение към въпроса, описан в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“, ние определихме въпроса, описан по-долу, като ключов одиторски въпрос, който да бъде комуникиран в нашия доклад.

Оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти	
Пояснения 10 Дългосрочни финансови активи и 13 Краткосрочни финансови активи от консолидирания финансов отчет	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Ние се фокусирахме върху тази област поради съществената стойност на финансовите активи, в размер на 35 300 хил. лв. в т.ч. дългосрочни в размер на 6 985 хил. лв. и краткосрочни 28 315 хил. лв., представляващи общо 30% от всичките активи на Групата към 31 декември 2017 г. и поради използването на преценки относно: – подходящата класификация на финансовите инструменти; – използваните оценъчни методи; – преценки и несигурност при определяне на справедливата им стойност.	По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до: – проверка и анализ на класификацията на финансовите активи; – оценка и анализ на методите за оценка на справедливите стойности и на използваните предположения по отношение на реализируемост на активите; – процедури за оценка и сравнение с пазарни данни и външни източници.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Параграф по други въпроси

Консолидираният финансов отчет на дружество Сила Холдинг АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“) за годината, приключила на 31 декември 2016 г., е одитиран от друг одитор, който е изразил модифицирано мнение върху този отчет на 28 април 2017 г.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидирания доклад за дейността, в т.ч. консолидираната декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Както е описано по-долу, ние сме достигнали до заключение, че е налице такова съществено отклонение в другата информация.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността и, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне;

- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за ръководството, надзора и извършването на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществени констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, в т.ч. консолидираната декларация за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет, върху който сме изразили

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“ по-горе.

- (б) консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в консолидирания доклад за дейността с изключение на ефекта описан в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ в „Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет“; и
- (г) в консолидираната декларация за корпоративно управление за финансовата година е представена изискваната от съответните нормативни актове информация, в т.ч. информацията по чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя функционира, по наше мнение, не е налице съществено неправилно докладване в описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане и в информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане, които са включени в консолидираната декларация за корпоративно управление на Групата, която е част от годишния консолидиран доклад за дейността.

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- РСМ България ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет на Сила Холдинг АД за годината, завършила на 31 декември 2017 г. от общото събрание на акционерите, проведено на 14.12.2017 г., за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършила на 31 декември 2017 г. на Групата представлява първа, поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит, извършен от нас.
- В подкрепа на одиторското становище ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на одитора и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Сила Холдинг АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Сила Холдинг АД и контролираните от него предприятия.

Д-р Мариана Михайлова

Управител

РСМ БГ ЕООД

Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова

Регистриран одитор отговорен за одита

27 април 2018 г.

гр. София

Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2017 '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв.
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	8	18 992	18 930
Дългосрочни финансови активи	10	6 985	7 862
Репутация	7	291	291
Дългосрочни вземания	14	217	-
Отсрочени данъчни активи	11	120	89
Нетекущи активи		26 605	27 172
Текущи активи			
Краткосрочни финансови активи	13	28 315	17 189
Търговски и други вземания	14	12 087	13 010
Материални запаси	12	-	2 147
Вземания от свързани лица		584	40
Пари и парични еквиваленти	15	249	2 355
Активи класифицирани като държани за продажба	16	48 719	40 389
Текущи активи		89 954	75 130
Общо активи		116 559	102 302

Изготвил:

Петър Терзиев

Изпълнителен директор:

Георги Николов

Дата: 20.04.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 27.04.2018 г.:

Д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

	Пояснение	31 декември 2017 '000 лв.	31 декември 2016 '000 лв.
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	17.1	36 853	20 000
Премиен резерв		16 853	-
Преоценъчни резерви		920	538
Други резерви	17.2	40	40
Натрупана загуба		(8 047)	(8 616)
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка		46 619	11 962
Неконтролиращо участие		327	277
Общо собствен капитал		46 946	12 239
Пасиви			
Нетекущи			
Дългосрочни заеми	19	24 752	16 612
Отсрочени данъчни пасиви	11	482	449
Нетекущи пасиви		25 234	17 061
Текущи			
Краткосрочни заеми	19	25 570	49 658
Търговски и други задължения	20	2 515	6 667
Задължения към персонала	18.2	57	35
Пасиви, включени в групи за освобождаване	16	16 237	16 642
Текущи пасиви		44 379	73 002
Общо пасиви		69 613	90 063
Общо собствен капитал и пасиви		116 559	102 302

Изготвил:

Петър Терзиев

Дата: 20.04.2018 г.

Изпълнителен директор:

Георги Николов

Заверил съгласно одиторски доклад от 27.04.2018 г.:

Д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за печалбата или загубата за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от продажби	22	12 080	989
Други приходи	23	-	84
Разходи за материали	24	(22)	(17)
Разходи за външни услуги	25	(443)	(412)
Разходи за персонала	18.1	(560)	(492)
Разходи за амортизация на нефинансови активи	8.9	(207)	(70)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(11 006)	-
Други разходи	26	(54)	(46)
Печалба/(Загуба) от оперативна дейност		(212)	36
Финансови разходи	27	(4 005)	(3 422)
Финансови приходи	27	4 249	4 811
Печалба преди данъци		32	1 425
Разходи за данъци	28	(21)	(37)
Печалба за годината от продължаващи дейности		11	1 388
Печалба/Загуба за годината от преустановени дейности		26	(144)
Печалба за годината		37	1 244

Печалба за годината отнасяща се до:
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка
Неконтролиращото участие

35 1 201
2 43

Доход на акция

Печалба от продължаващи дейности
Загуба от преустановени дейности
Общо

лв. лв.
0.00 0.07
0.00 (0.01)
29 0.00 0.06

Изготвил:

Петър Терзиев

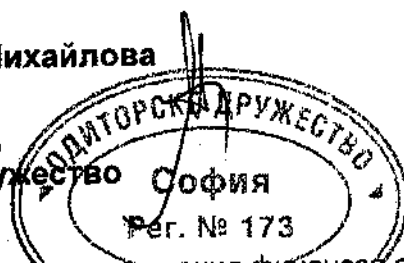
Дата: 20.04.2018 г.

Изпълнителен директор:

Георги Николов

Заверил съгласно одиторски доклад от 27.04.2018 г.:

Д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за всеобхватния доход за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Печалба за годината	37	1 244
Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:		
Финансови активи на разположение за продажба:	425	1 598
- печалби от текущата година	711	1 935
- рекласификация в печалбата или загубата	(286)	(337)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата	(43)	(160)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	382	1 438
Общо всеобхватен доход за годината	419	2 682
Общо всеобхватен доход за годината, отнасящ се до:		
Притежателите на собствен капитал на предприятието майка	417	2 640
Неконтролиращото участие	2	42
	419	2 682

Изготвил:

Петър Терзиев

Изпълнителен директор:

Георги Николов

Дата: 20.04.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 27.04.2018 г.:

Д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Преизчисления резерви	Други резерви	Натрупана загуба	Общо собствения капитал на предприятието	Неконтролирано участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2017 г.	20 000	538	40	(8 616)	11 962	277	12 239
Емисия на акции	16 853	-	-	-	33 706	-	33 706
Бизнес комбинации	-	-	-	534	534	48	582
Сделки със собственици	16 853	-	-	534	34 240	-	34 288
Печалба за годината	-	-	-	35	35	2	37
Друг всеобхватен доход	-	382	-	-	382	-	382
Общо всеобхватен доход за годината	-	382	-	35	417	2	419
Салдо към 31 декември 2017 г.	36 853	16 853	40	(8 047)	46 619	327	46 946

Изготвил:

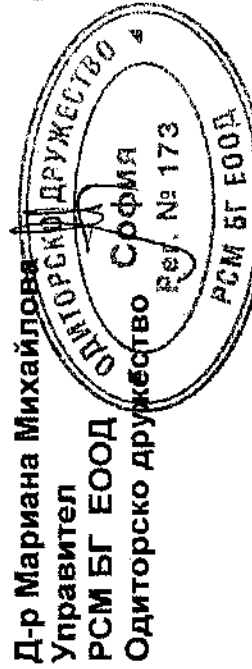
Петър Терзиев

Изпълнителен директор:

Георги Николов

Дата: 20.04.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 27.04.2018 г.:

Д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

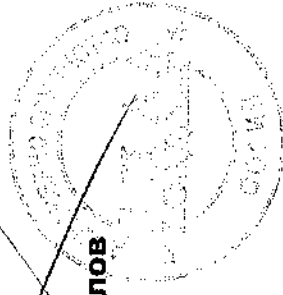
Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Преоценъчни резерви	Други резерви	Натрупана загуба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието майка	Неконтролирано участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2016 г.	20 000	(901)	155	(9 513)	9 741	235	9 976
Бизнес комбинации	-	-	-	(419)	(419)	-	(419)
Сделки със собственици	-	-	-	(419)	(419)	-	(419)
Печалба за годината	-	-	-	1 201	1 201	43	1 244
Друг всеобхватен доход	-	1 439	-	-	1 439	(1)	1 438
Общо всеобхватен доход за годината	-	1 439	-	1 201	2 640	42	2 682
Покриване на загуби	-	-	(115)	115	-	-	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	20 000	538	40	(8 616)	11 962	277	12 239

Изготвил:

Петър Терзиев

Изпълнителен директор:

Георги Николов

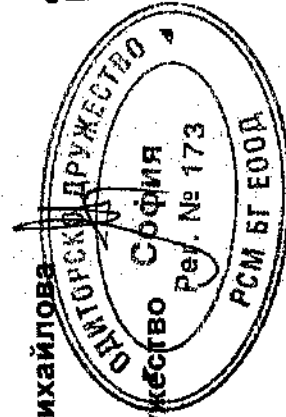

Дата: 20.04.2018 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 27.04.2018 г.:

Д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

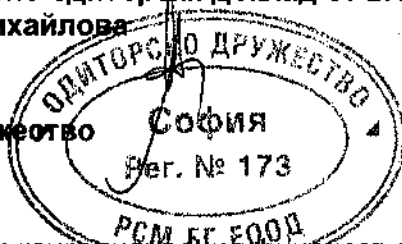
Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	16 965	9 669
Плащания към доставчици	(15 815)	(8 914)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(1 676)	(2 111)
Възстановени данъци, нетно	97	368
Други плащания	(325)	(7 102)
Паричен поток от оперативна дейност	(754)	(8 090)
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	(40)	(35)
Придобиване на дъщерни дружества, нетно	-	270
Постъпления от операции с финансови активи	8 598	12 800
Придобиване на недеривативни финансови активи	(24 874)	(9 902)
Постъпления от предоставени заеми	3 444	18 884
Предоставени заеми	(3 003)	(15 172)
Получени лихви	452	543
Паричен поток от инвестиционна дейност	(15 423)	7 388
Финансова дейност		
Получени заеми	7 529	29 164
Плащания по заеми	(22 826)	(26 098)
Постъпления от емитиране на акции	33 706	-
Плащания на лихви	(3 946)	(3 301)
Други плащания	(465)	(83)
Паричен поток от финансова дейност	13 998	(318)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	(2 179)	(1 020)
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	2 497	3 517
Пари и парични еквиваленти в края на годината	318	2 497
Парични средства, включени в група за освобождаване	(69)	(142)
Парични средства в края на периода, признати в баланса	249	2 355

Изготвил:
Петър Терзиев
Дата: 20.04.2018 г.

Изпълнителен директор:
Георги Николов

Заверил съгласно одиторски доклад от 27.04.2018 г.:

Д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на Сила Холдинг АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“) се състои в:

- придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества;
- изкупуване, промишлена обработка и търговия със суров тютюн.
- управление на дейността на колективни инвестиционни схеми, управление на инвестиции;
- изкупуване, съхранение и реализация на хлябно и фуражно зърно и други селскостопански култури, и отдаване под наем на зърнобази.

Предприятието майка с ЕИК 112100237 е регистрирано като акционерно дружество с решение на Пазарджишки окръжен съд от 1996 г. по ф.д. No 1664 с наименование Регионален Приватизационен Фонд Сила АД. Регионален Приватизационен Фонд Сила АД е преименуван на Сила Холдинг АД с решение No 854 от 07.04.1998 г. на Пазарджишки окръжен съд. Седалището и адресът на управление на Дружеството майка са в гр. София, р-н Красно село бул. „България“ №58, бл.С, ет.7, офис 24.

Акциите на Дружеството майка са регистрирани на Българската фондова борса.

Дружеството майка има едностепенна форма на управление, състояща се от Съвет на директорите.

Членовете на Съвета на директорите към 31.12.2017 г. са:

- Милен Пенчев Тодоров – Председател на Съвета на директорите;
- Георги Николаев Николов – Изпълнителен директор и член на Съвета на директорите и
- Галина Ванчова Тодорова – член на Съвета на директорите.

Дружеството майка се управлява и представлява от Изпълнителния директор Георги Николаев Николов.

Броят на персонала на Групата, назначени на трудов договор, към 31 декември 2017 г. е 126 души.

Крайният собственик на Групата е „Оторнио Инвестмънтс Лимитед“ АД, регистрирано в Република Кипър, чиито инструменти на собствения капитал не се котират на фондова борса.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2016 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата Съветът на директорите очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2017 г.:

МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност. Групата категоризира тези промени като промени, произтичащи от парични потоци и непарични промени с допълнителни категории съгласно изискванията на МСС 7 (вж. пояснение 21).

МСС 12 „Данъци върху дохода“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г.

- МСФО 12 "Оповестяване на дялови участия в други предприятия" – Пояснения относно обхвата на стандарта, в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Изискванията за оповестяване се прилагат към дялови участия в други предприятия, които са класифицирани като държани за продажба с изключение на обобщената финансова информация.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Нови стандарти, изменения и разяснения, които не са приети или представени по-долу, нямат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата.

МСФО 2 „Плащане на базата на акции” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Изменението пояснява базата за оценяване на сделки на базата на акции, уреджани с парични средства и чрез издаване на инструменти на собствения капитал, както и счетоводното отчитане на промени на възнаграждението от предоставяне на парични средства в издаване на инструменти на собствения капитал.

МСФО 9 „Финансови инструменти” в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
МСФО 9 „Финансови инструменти” заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е идентифицирало следните области, които са с очакван ефект от прилагането на МСФО 9:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Дружеството следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които взимат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани. Ръководството държи повечето финансови активи, за да събира съответните парични потоци и оценява видовете парични потоци, за да класифицира правилно финансовите активи.

Финансовите активи, държани от Дружеството, включват:

-инструменти на собствения капитал, класифицирани досега като финансови активи на разположение за продажба, които ще се отчитат като финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход;

-инструменти на собствения капитал, оценявани досега по справедлива стойност в печалбата или загубата, които ще продължат да бъдат оценявани по този начин и съгласно МСФО 9;

Дружеството не очаква новите изисквания да имат ефект върху класифицирането и отчитането на тези финансови активи. Печалби или загуби, реализирани при продажбата на финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход няма да бъдат отчитани в печалбата или загубата, а прехвърлени от резерви в неразпределената печалба. През 2017 г. печалба в размер на 286 хил. лв. е била призната в печалбата или загубата във връзка с продажба на финансови активи на разположение за продажба.

-дългови инструменти, класифицирани досега на разположение за продажба и оценявани по справедлива стойност, ще се оценяват по амортизирана стойност, тъй като паричните потоци представляват само плащания на главница и лихви и изпълняват критериите за отчитането им по амортизирана стойност съгласно МСФО 9.

Обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно кредити и вземания. Дружеството прилага опростен модел за признаване на очакваните загуби за обезценка, тъй като тези активи не съдържат финансов компонент. На базата на извършени до момента изчисления Дружеството очаква отчитане на обезценка на кредити и вземания до приблизително 5% във връзка с дълговите инструменти, отчитани по амортизирана стойност.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Измененията дават възможност на дружествата да оценяват определени финансови активи, които могат да бъдат изплатени предсрочно с отрицателно компенсиране, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС

Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 при третирането на продажба или апортна вноска на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения се признава печалба или загуба в пълен размер, когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие. Частична печалба или загуба се признава, когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие.

КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Разяснението дава насоки как да се прилагат изискванията на МСС 12 относно признаване и оценяване, когато има несигурност относно отчитането на данък върху дохода.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

- МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 16 „Лизинги“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 40 „Инвестиционни имоти“ (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 22 „Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г., в сила от 1 януари 2018 г., все още не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.).

В консолидирания отчет за финансовото състояние е представен един сравнителен период.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2017 г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, над които Групата упражнява контрол. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупави сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява делът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в отчетната стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в

печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. За бизнес комбинации, осъществени след 1 януари 2013 г., са приложени изискванията на МСФО 3 ревизиран. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива

стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

Бизнес комбинации, осъществени преди 1 януари 2013 г., са отчетени съгласно предишната версия на МСФО 3.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като транзакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се

отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред "Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал". Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между отчетната стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Консолидираният финансов отчет е изготвен в български лева, което е функционалната валута на Групата.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на

сделката (обявления фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Групата извършва дейността си в следните бизнес сегменти:

- финансов сектор;
- производствен сектор;
- сектор услуги;

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

Активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповтаряеми събития. Финансовите приходи и разходи се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки и предоставяне на услуги от всеки един бизнес сектор на Групата. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 22.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, търговските отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена.
- Вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;

- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.9.1. Продажба на стоки

Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

4.9.2. Предоставяне на услуги

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на консолидирания финансов отчет.

4.9.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или материалите или на датата на възникването им.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи”.

4.12. Печалба или загуба от преустановени дейности

Преустановена дейност е компонент на Групата, който или е освободен, или е класифициран като държан за продажба, и:

- представлява определен вид основна дейност или обхваща дейности от определена географска област;
- е част от отделен съгласуван план за продажба на определен вид основна дейност или на дейности от определена географска област; или
- представлява дъщерно предприятие, придобито с цел последваща продажба.

Печалбата или загубата от преустановени дейности, както и компонентите на печалбата или загубата от предходни периоди, са представени като една сума в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

Тази сума, която включва печалбата или загубата след данъци от преустановени дейности и печалбата или загубата след данъци в резултат от

оценяването и отписването на активи, класифицирани като държани за продажба (вж. пояснение 4.21).

4.13. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 7 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.16 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.14. Нематериални активи

Нематериални активи включват основно софтуери. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата в периода на тяхното възникване, освен, ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 4 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на други нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата

стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.15. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията (без стопански инвентар) се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните впоследствие амортизации и загуби от обезценка, с изключение на стопански инвентар. Направените преоценки се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Към датата на консолидирания финансов отчет формираният преоценъчен резерв на дъщерните дружества е елиминиран, вследствие на направените консолидационни процедури. През отчетните периоди предприятието майка не притежава имоти, машини и съоръжения.

Последващото оценяване на стопански инвентар се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	20-70 години
• Машини	7-18 години
• Транспортни средства	8-18 години
• Стопански инвентар	8 години
• Компютри	4 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизации на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.16. Тестове за обезценка на репутация, нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност

на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или са прехвърлени съществените рискове и ползи от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.17.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на консолидирания финансов отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи“.

През представените отчетни периоди Групата притежава следните финансови активи:

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на консолидирания финансов отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход на ред „Други разходи“.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чиито изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от трансакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които или са определени като финансови активи на разположение за продажба, или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в

консолидирания отчет за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденди се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови приходи“. Възстановяването на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на загубите от обезценка на дългови финансови инструменти, чието възстановяване се признава в печалбата или загубата, само ако то е обективно свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.17.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите на предприятието майка, се признават след одобрението им от общото събрание на акционерите.

4.18. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.19. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен, ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.25.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен, ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.20. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.21. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Групата възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в консолидирания отчет за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Групата. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

Печалбите или загубите, възникнали от продажбата или преоценката на преустановени дейности, се представят, както е описано в пояснение 4.12.

4.22. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Други резерви включват законови резерви съгласно изискванията на Търговския закон и общи резерви.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите се включват на ред „Задължения към свързани лица“ в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

През представените отчетни периоди в Групата не са възникнали задължения за плащане на дивиденди.

Всички транзакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.23. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер от една до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа, защото не се предвижда през следващите пет години служители да бъдат пенсионираны.

Групата не е разработвала и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.24. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация. При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Групата в пояснение 0.

4.25. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.26. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно същественияте предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.2. Бизнес комбинации

При първоначалното им признаване активите и пасивите на придобития бизнес са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние с тяхната справедлива стойност. При изчисляване на справедливата стойност ръководството използва оценки на бъдещите парични потоци и дисконтовите фактори, които обаче могат да се различават от действителните резултати. Всички промени в оценката след първоначалното признаване биха се отразили върху стойността на репутацията.

4.26.3. Последваща оценка на имоти, машини и оборудване

Ръководството е приело да извършва преоценки на имоти, машини и съоръжения (без стопански инвентар) до тяхната възстановима стойност на база оценка от независими лицензирани оценители, когато разликата между балансовата и справедлива стойност на активите е 10 % и като абсолютна сума над/под 10 хил. лв. Освен определените критерии Групата задължително прави преоценка на своите активи до справедливата им в стойност на 5 годишен период. Последните преоценки са извършени в рамките на последните 5 год.

При преоценките са прилагат следните подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове имоти, машини и оборудване:

- „Пазарен подход“ чрез „Метод на пазарните аналози“ - за земята, сградите и неспециализираното оборудване, за които има реален пазар, пазарни аналози. База за сравнимост се приема пазарната им стойност по сравнителен метод;

- „Подход базиран на разходите (активите)” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” - за специализираните сгради, машини, съоръжения и оборудване, за които липсва реален пазар, за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност с хипотеза за използването им в технологично - обвързан процес (подход на база разходи /активи – метод на амортизирана възстановителна стойност).

Основните източници за информация, използвани при изчисленията и преценките във връзка с определянето на справедливите стойности са: вътрешни данни и становища на ръководството на Групата относно експлоатационно състояние на активите, степен на използваемост на капацитета, намерение за продажба на конкретни активи, извършени капитални ремонти, перспективи за използване на активите, публична информация за финансовото, техническото и оперативното състояние на Групата през последните пет години, публикувани цени за реализирани сделки на пазарите за недвижими имоти, офертни данни от производители, търговци и вносителите на нови специализирани машини и съоръжения, както и такива втора употреба.

Към края на всеки отчетен период ръководството на Групата прави преглед на промените на цените на своите имоти, машини и оборудване със съдействието на лицензирани оценители. Към 31 декември 2017 г. ръководството е преценило, че не са налице обстоятелства, изискващи цялостна преоценка на активите преди изтичане на приетия период за преоценка.

Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 8 и 9. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.26.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.26.5. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

4.26.6. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробеност относно използваните предположения са представени в

поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия включени в консолидацията са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	Участие % 2017	Участие % 2016
Слънце Стара Загора Табак АД	България	Производство и търговия	62.12	67.85
Селект Асет Мениджмънт ЕАД	България	Управление на договорни фондове	100	100
Зърнени Храни АД	България	Услуги	99.96	99.96
Ароганс ЕООД	България	Услуги	100	100
Калин 2003 ЕООД	България	Услуги	100	100

Ръководството на Групата очаква през 2018 г. да се освободи от инвестициите в дъщерните дружества Слънце Стара Загора Табак АД и Зърнени Храни АД. Към 31.12.2017 г. инвестициите са класифицирани, като активи държани за продажба.

По-долу е представяна обобщена финансова информация за Групата преди вътрешногрупови елиминации:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Нетекущи активи	39 480	40 222
Текущи активи	109 982	95 444
Общо активи	149 462	135 676
Нетекущи пасиви	25 658	17 783
Текущи пасиви	55 341	82 729
Общо пасиви	80 999	100 512
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	68 136	34 887
Неконтролиращи участия	327	277
	19 013	7 672
Приходи		
Печалба за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	826	1 652
Печалба за годината, отнасяща се до неконтролиращото участие	2	43
Печалба за годината	828	1 695

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Друг всеобхватен доход за годината (целия отнасящ се до собствениците на предприятието майка)	382	1 439
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се до		
собствениците на предприятието майка	1 161	3 091
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се до		
неконтролиращото участие	2	42
Общо всеобхватен доход за годината	1 211	3 134
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(754)	(8 202)
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(10 852)	11 578
Нетни парични потоци от финансова дейност	9 427	(4 672)
Нетен паричен поток	(2 179)	(1 296)

5.2. Бизнескомбинации през 2017 г. – Продажба на акции на дружество Слънце Стара Загора Табак АД

През 2017 г. са продадени на 71 875 бр. акции от капитала на дъщерното дружество, класифицирано като държано за продажба, Слънце Стара Загора - Табак АД. В следствие на продажбата участието на Дружеството майка в капитала на дъщерното дружество е намаляло до 62,12%. Групата е реализирала отрицателен резултат от сделките.

5.3. Бизнескомбинации през 2016 г. - Придобиване на дружество Ароганс ЕООД и дружество Калин 2003 ЕООД през 2016 г.

На 22.02.2016 г. Дружеството майка е придобило 100% от капитала на Ароганс ЕООД, като стойността на инвестицията е 2 500 хил. лв., като 10 хил. лв. са платени в пари, а 2 490 хил. лв. са чрез прихващане на вземания с продавача.

При придобиване на дружество Ароганс ЕООД, Групата придобива и 100% от капитала и на дружество Калин 2003 ЕООД, което включва 100 % от дружествените дялове на Калин 2003 ЕООД притежавани от Ароганс ЕООД.

В резултат на придобиването е призната печалба от бизнес комбинацията в размер на 84 хил. лв. през 2016 г.

	Призната стойност към датата на придобиване на Ароганс ЕООД '000 лв.	Призната стойност към датата на придобиване на Калин 2003 ЕООД '000 лв.	Обща призната стойност на разграничимите активи към датата на придобиване '000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	6 848	4 095	10 943
Дългосрочни финансови активи	-	186	186
Общо нетекущи активи	6 848	4 281	11 129
Материални запаси	993	-	993
Краткосрочни финансови активи	3 357	413	3 770
Търговски и други вземания	4 289	254	4 543
Пари и парични еквиваленти	262	9	271
Общо текущи активи	8 901	676	9 577
Заеми	(11 413)	-	(11 413)
Общо нетекущи пасиви	(11 413)	-	(11 413)
Краткосрочни заеми	(6 151)	(363)	(6 514)
Търговски задължения	(171)	(3)	(174)
Данъчни задължения	(17)	-	(17)
Задължения към персонала и осигурителни институции	(4)	-	(4)
Общо текущи пасиви	(6 343)	(366)	(6 709)
Нетни разграничими активи	(2 007)	4 591	2 584
Дял в нетните разграничими активи полагащ се на Групата			2 584
Печалба от придобиването			84
Цена на придобиване			(2 500)

'000 лв.

Цена на придобиване, платена в пари
Сума на придобитите пари
Нетен паричен поток при придобиването

(10)

271

261

Печалбата, възникнала в резултат на бизнес комбинацията в размер на 84 хил. лв., е определена, както следва:

	'000 лв.
Стойност на придобиване:	
- Цена на придобиване	2 500
Справедлива стойност на придобитите разграничими нетни активи	(2 584)
Печалба	84

Придобиването на контрол над Ароганс ЕООД и Калин 2003 ЕООД е осъществено с цел получаване на дивиденди в Дружеството майка в резултат на експлоатация и реализация на инвестиционни имоти, притежавани от дъщерното дружество.

От датата на придобиването дружество Ароганс ЕООД е реализирало приходи в размер на 263 хил. лв. и печалба в размер на 902 хил.лв., които са включени в консолидирания финансов отчет. Ако дружеството Ароганс ЕООД беше придобито на 1 януари 2016 г., приходите на Групата за 2016 г. щяха да бъдат 267 лв., а печалбата за периода щеше да бъде 750 хил. лв.

От датата на придобиването дружество Калин 2003 ЕООД е реализирало приходи в размер на 14 хил. лв. и загуба в размер на 12 хил. лв., които са включени в консолидирания финансов отчет. Ако дружеството Калин 2003 ЕООД беше придобито на 1 януари 2016 г., приходите на Групата за 2016 г. щяха да бъдат 15 хил. лв., а загубата за периода щеше да бъде 225 хил. лв.

6. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.8:

- финансов сектор;
- производствен сектор;
- сектор услуги;

Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

2017 г.

	Финансов сектор	Производствен сектор	Сектор услуги	Общо
	2017	2017	2017	2017
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	820	-	11 260	12 080
- преустановени дейности	-	6 933	-	6 933
Приходи на сегмента	820	6 933	11 260	19 013
Разходи за материали	(11)	(4 178)	(11)	(4 200)
Разходи за външни услуги	(250)	(386)	(215)	(851)
Разходи за персонал	(303)	(1 522)	(257)	(2 082)
Амортизация на нефинансови активи	(6)	(203)	(203)	(412)
Себестойност на продадените стоки други текущи активи	-	(74)	(11 006)	(11 080)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	-	(120)	-	(120)
Други разходи	(11)	(86)	(222)	(319)
Оперативна печалба/(загуба) на сегмента	239	364	(654)	(51)
Активи на сегмента	70 593	21 927	56 942	149 462
Пасиви на сегмента	21 945	21 075	37 979	80 999

Информация за сегментите през предходния отчетен период е представена както следва:

2016 г.

	Финансов сектор	Производствен сектор	Сектор услуги	Общо
	2016	2016	2016	2016
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	724	-	277	1 001
- преустановени дейности	-	6 592	74	6 666
Приходи на сегмента	724	6 592	351	7 667
Разходи за материали	(10)	(4 004)	(7)	(4 021)
Разходи за външни услуги	(306)	(271)	(355)	(932)
Разходи за персонал	(311)	(1 578)	(212)	(2 101)
Амортизация на нефинансови активи	(6)	(270)	(66)	(342)
Себестойност на продадените стоки други текущи активи	-	(90)	-	(90)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	-	275	-	275
Други разходи	(9)	(27)	(41)	(77)
Оперативна печалба/(загуба) на сегмента	82	627	(330)	379
Активи на сегмента	29 348	17 463	61 623	108 434
Пасиви на сегмента	42 753	16 617	41 142	100 512

Всичките приходи от външни клиенти и нетекущи активи са от източник в страната, където се намира и седалището на Групата.

Общата сума на приходите, разходите, печалбата/(загубата) за годината, активите и пасивите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	19 013	7 667
Преустановени дейности	(6 933)	(6 666)
Елиминирани на междусегментни приходи	-	72
Приходи на Групата	12 080	1 073
Общо разходи на сегменти	(19 064)	(7 288)
Преустановени дейности	6 772	6 239
Елиминирани на междусегментни разходи	-	12
Оперативна печалба /(загуба) на Групата	(212)	36
Финансови разходи	(4 005)	(3 422)
Финансови приходи	4 249	4 811
Печалба на Групата преди данъци	32	1 425
Разходи за данък	(21)	(37)
Загуба /печалба на Групата за годината от продължаващи дейности	11	1 388
Печалба /загуба за годината от преустановени дейности	26	(144)
Загуба /печалба на Групата за годината	37	1 244
Загуба /печалба за притежателите на собствен капитал на предприятието майка	35	1 201
Печалба за неконтролиращото участие	2	43

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	149 462	108 434
Консолидация	(32 903)	(6 132)
Активи на Групата	116 559	102 302
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	80 999	100 512
Консолидация	(11 386)	(10 449)
Пасиви на Групата	69 613	90 063

7. Репутация

Нетната балансова стойност на репутацията може да бъде анализирана, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Салдо към 1 януари	291	11 299
Рекласифицирана репутация като държана за продажба	-	(11 008)
Балансова стойност към 31 декември	291	291

За целите на годишния тест за обезценка репутацията се разпределя към следните единици, генериращи парични потоци, които е вероятно да извличат ползи от бизнес комбинациите, при които е възникнала репутацията.

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Селект Асет Мениджмънт ЕАД	291	291
Разпределение на репутацията към 31 декември	291	291

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци, е определена на базата на изчислената стойност в употреба, която включва детайлна 5-годишна прогноза и екстраполация на очакваните парични потоци за оставащия полезен живот на единиците, генериращи парични потоци, като са използвани темповете на растеж, посочени по-долу. Темповете на растеж отразяват дългосрочните средни темпове на растежа за продуктовете линии и отрасли на единиците, генериращи парични потоци.

	Темп на растеж		Дисконтов фактор	
	2017	2016	2017	2016
Селект Асет Мениджмънт ЕАД	3%	3%	5%	5%

На база на извършения тест за обезценка, ръководството е определило, че балансовата стойност на единиците генериращи парични потоци не превишава стойността им в употреба. Следователно не е необходима обезценка на репутацията към 31 декември 2017 г.

При определянето на стойността в употреба на единиците, генериращи парични потоци, ръководството на Групата няма информация за вероятни промени, които биха променили основните предположения при изчисляването й. Оценката на възстановимата стойност е чувствителна по отношение на използвания дисконтов фактор.

Освен предположенията, описани при определяне на стойността в употреба на единиците, генериращи парични потоци, посочени по-горе, на ръководството не са известни към настоящия момент други възможни промени, които биха довели до корекции в неговите ключови оценки.

8. Имоти, машини и съоръжения

	Земя	Сгради	Машини	Транспортни средства	Стопански инвентар
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2017 г.	5 536	9 250	17 008	253	152
Новопридобити активи	198	82	39	-	2
Отписани активи	-	-	(15)	-	-
Намаление от активи, държани за продажба или включени в групата за освобождаване	(198)	(82)	(39)	-	(2)
Преоценка	-	149	-	-	-
Салдо към 31 декември 2017 г.	5 536	9 399	16 993	253	152
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2017 г.	-	(1 846)	(11 229)	(226)	(152)
Отписани активи	-	131	-	-	-
Намаление на амортизация от активи, държани за продажба или включени в групата за освобождаване	-	117	75	9	3
Амортизация	-	(185)	(201)	(18)	(3)
Салдо към 31 декември 2017 г.	-	(1 783)	(11 355)	(235)	(152)
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	5 536	7 616	5 638	18	-

	Земя	Сгради	Машини	Транспортни средства	Стопански инвентар
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2016 г.	6 840	5 124	15 524	317	164
Новопридобити активи в резултат на бизнес комбинации	3 202	5 519	2 053	-	-
Новопридобити активи	-	-	32	5	9
Отписани активи	-	(654)	(213)	(14)	(6)
Намаление от активи, държани за продажба или включени в групата за освобождаване	(4 506)	(1 382)	(388)	(55)	(15)
Преоценка	-	643	-	-	-
Салдо към 31 декември 2016 г.	5 536	9 250	17 008	253	152
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2016 г.	-	(2 066)	(11 202)	(222)	(153)
Отписани активи	-	253	3	-	1
Намаление на амортизация от активи, държани за продажба или включени в групата за освобождаване	-	133	126	8	3
Амортизация	-	(166)	(156)	(12)	(3)
Салдо към 31 декември 2016 г.	-	(1 846)	(11 229)	(226)	(152)
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	5 536	7 404	5 779	27	-

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини, съоръжения, стопански инвентар, транспортни средства.

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата няма договорно задължение за закупуване на активи. През 2017 г. или 2016 г. не е имало договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

9. Други нематериални активи

Нематериалните активи на Групата, различни от репутация, включват програмни продукти, използвани в дейността на Групата. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер ‘000 лв.
Брутна балансова стойност	85
Салдо към 1 януари 2017 г.	85
Салдо към 31 декември 2017 г.	
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2017 г.	85
Салдо към 31 декември 2017 г.	85
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	-
	Софтуер ‘000 лв.
Брутна балансова стойност	85
Салдо към 1 януари 2016 г.	85
Салдо към 31 декември 2016 г.	
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2016 г.	83
Амортизация	(2)
Салдо към 31 декември 2016 г.	85
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	-

Не са сключвани договори за покупко-продажби през периода.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата не е заложила други нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

10. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към следните категории дългосрочни финансови активи:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба – акции	6 985	7 783
- В т.ч. акции заложили по репо сделки	-	1 444
Кредити и вземания	-	79
	6 985	7 862

Акциите са на следните търговски дружества:

	Участие %	2017 '000 лв.	Участие %	2016 '000 лв.
Акции в търговски дружества:				
Тексим Банк АД	8.93%	6 875	8.93%	6 250
АВС Финанс АД	9.29%	33	9.29%	33
Химснаб България АД	0.05%	77	0.05%	56
		6 985		6 339
Акции заложили по репо сделки:				
Химснаб България АД	-	-	1.55%	1 444
				1 444
Финансови активи на разположение за продажба - акции		6 985		7 783

10.1. Акции в търговски дружества

Финансовите активи на разположение за продажба в Тексим Банк АД и Химснаб България АД са номинирани в български лева и се търгуват на Българската фондова борса. Справедливата им стойност е определена въз основа на техните котирани цени към датата на финансовия отчет.

Инвестициите в АВС Финанс АД не се търгуват на фондова борса са оценени по цена на придобиване. През текущия и предходните отчетни периоди не е имало индикации за обезценка на инвестициите.

10.2. Акции, заложиени по репо сделки

Към 31.12.2016 г. акциите заложиени по репо сделки представляват 38 500 бр. акции от капитала на Химснаб България АД в размер на 1 444 хил. лв.

Към 31.12.2017 г. няма дългосрочни финансови активи заложиени по репо сделки.

Финансовите активи заложиени по репо сделки са номинирани в български лева и се търгуват на българската фондова борса. Справедливата им стойност е определена въз основа на техните котирани цени към датата на финансовия отчет.

11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви /(активи)	1 януари 2017 г. '000 лв.	Признати в другия всеобхватен доход '000 лв.	Признати в резултат на бизнес комбинация '000 лв.	Признати в печалбата или загубата '000 лв.	31 декември 2017 г. '000 лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	311	-	-	(47)	264
Други дългосрочни финансови активи	(84)	43	-	-	(41)
Непризнати загуби	2	-	(24)	(3)	(25)
Текущи активи					
Преоценка на финансови активи	132	-	1	32	165
Текущи пасиви					
Пенсионни и други задължения към персонала	(1)	-	-	-	(1)
	360	43	(23)	(18)	362
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(89)				(120)
Отсрочени данъчни пасиви	449				482
Нетно отсрочени данъчни пасиви	360				362

За предходния период отсрочените данъци в резултат на временни разлики могат да бъдат представени като следва:

	1 януари 2016 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в резултат на бизнес комбинация	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2016 г.
Отсрочени данъчни пасиви /(активи)	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	683	-	(426)	54	311
Други дългосрочни финансови активи	(223)	160	-	(21)	(84)
Непризнати загуби	-	-	-	2	2
Текущи активи					
Преоценка на финансови активи	178	-	-	(46)	132
Текущи пасиви					
Пенсионни и други задължения към персонала	(1)	-	-	-	(1)
	637	160	(426)	(11)	360
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(228)				(89)
Отсрочени данъчни пасиви	865				449
Нетно отсрочени данъчни пасиви	637				360

Всички отсрочени данъчни активи са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

12. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Стоки	-	2 147
Материални запаси	-	2 147

Стоките в размер на 2 147 хил. лв. представляват зърнени култури на склад. Същите са реализирани през 2017 г.

13. Краткосрочни финансови активи

Балансовата стойност на финансовите активи е представена както следва:

	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Финансови активи, държани за търгуване (отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата):	13.1		
Акции		12 347	7 207
Дялове		6 428	3 137
- В т.ч. акции и дялове заложиени по репо сделки		3 087	-
Кредити и вземания:			
Предоставени заеми	13.2	4 566	4 304
Вземания по цесии	13.3	4 136	2 049
Лихви по заеми	13.4	568	492
Други вземания		270	-
		28 315	17 189

13.1. Финансови активи, държани за търгуване

Към 31.12.2017 г. Групата притежава акции на обща стойност 12 347 хил. лв. (2016 г.: 7 207 хил. лв.) като 1 583 хил. лв. от тях са заложиени по репо сделки. Ациите са оценени по справедлива стойност, определена на базата на техните котирани цени към датата на финансовия отчет. Част от акциите са заложиени, като обезпечение по договори за банкови заеми.

Финансовите активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на на техните котирани цени към датата на финансовия отчет.

Краткосрочните финансови активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на на техните котирани цени към датата на финансовия отчет.

През 2016 г. и 2017 г. Дружеството е закупило дялове от Договорни фондове, като към 31.12.2017 г. балансовата им стойност е 6 428 хил. лв. (2016 г.: 3 137 хил. лв.), от които 1 504 хил. лв са заложиени по репо сделки. Дяловете са оценени по справедлива стойност, определена на базата на тяхната публикувана цена за обратно изкупуване.

Печалбите и загубите от финансовите активи държани за търгуване са признати в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови приходи“ и ред „Финансови разходи“.

13.2. Предоставени заеми и депозити

Финансовите активи от групата на кредити и вземания, в размер на 4 566 хил. лв. (2016 г.: 4 304 хил. лв.) представляват предоставена финансова помощ по

договори за заем. Заемите са предоставени при условия на годишни лихвени проценти в границите на 5 – 10% и са със срок на погасяване 31.12.2018 г. Към 31.12.2016 г. Групата е прекласифицирала финансови активи в размер на 16 834 хил. лв. от групата на кредити и вземания, като активи държани за продажба.

13.3. Вземания по цесии

Балансовата стойност на придобитите вземания по цесии към 31.12.2017 г. е 4 136 хил. лв. (2016 г.: 2 049 хил. лв.). През периода Групата е реализирала печалба от вземанията по цесии в размер на 1 259 хил. лв.

13.4. Лихви по заеми

Лихвите в размер на 568 хил.лв (2016: 492 хил. лв), представляват вземания по начислени лихви по договори за цесия и предоставени заеми.

14. Търговски и други вземания

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Нетекущи		
Предплатени застраховки	217	-
Нефинансови активи	217	-
Текущи		
Търговски вземания	8 184	7 937
Финансови активи	8 184	7 937
Предоставени аванси	3 565	4 525
Предплатени застраховки	36	18
Предплатени разходи за консултантски услуги	47	57
Данъчни вземания	248	247
Други	7	226
Нефинансови активи	3 903	5 073
Търговски и други вземания	12 304	13 010

Всички търговски вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка.

Авансите са предоставени, съгласно сключени договори за покупка на селскостопанска продукция и консумативи.

Текущите и нетекущите предплатени разходи в размер на 300 хил. лв. (2016 г.: 75 хил. лв.) представляват застраховка във връзка с емитиран облигационен заем по застрахователна полица от 21.12.2010 г. и предплатени разходи по договор за консултантски услуги.

Другите вземания представляват вземания по неустойки във връзка с договори за покупко продажба на зърнена продукция.

15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	249	2 355
Пари и парични еквиваленти	249	2 355

Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти.

16. Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба

Активите класифицирани като държани за продажба, представляват инвестиции в дъщерните дружества Слънце Стара Загора Табак АД и Зърнени Храни АД, в които Сила Холдинг АД притежава съответно 62.12% и 99.96% от капитала им.

Ръководството на Групата се е ангажирало с план за освобождаване чрез продажба на тези инвестиции в рамките на 2018 г. В тази връзка ръководството е провело срещи с български и чуждестранни консултанти, с цел осъществяване на програма за намирането на потенциални клиенти.

Приходите, разходите, печалбите и загубите, отнасящи се към тази група, са елиминирани от печалбата или загубата от продължаващи дейности на Групата и са представени на отделен ред в „Загуба за годината от преустановени дейности“ в консолидирания отчет за печалбата или загубата Оперативната печалба /(загуба) на групата за освобождаване до датата на продажба и резултатът от преоценката и продажбата на активите и пасивите, класифицирани като държани за продажба, могат да бъдат представени, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи	6 933	6 666
Разходи за материали	(4 178)	(4 004)
Разходи за външни услуги	(408)	(508)
Разходи за персонала	(1 522)	(1 609)
Амортизация	(205)	(272)
Други разходи	(265)	(31)
Печалба от оперативната дейност	161	427
Финансови разходи	(736)	(1 097)
Финансови приходи	612	549
Загуба от преустановени дейности преди данъци	37	(121)
Разходи за данъци	(11)	(23)
Печалба /(загуба) за годината	26	(144)

Балансовата стойност на активите и пасивите, предназначени за продажба, могат да бъдат представени, както следва:

	Слъне Стара Загора Табак АД 2017 '000 лв.	Зърнени Храни АД 2017 '000 лв.	Общо 2017 '000 лв.	Слъне Стара Загора Табак АД 2016 '000 лв.	Зърнени Храни АД 2016 '000 лв.	Общо 2016 '000 лв.
Нетекущи активи						
Репутация	11 008	-	11 008	11 008	-	11 008
Имоти, машини и съоръжения	6 135	53	6 188	6 308	55	6 363
Текущи активи						
Материални запаси	2 157	-	2 157	2 529	-	2 529
Краткосрочни финансови активи	11 095	14 434	25 529	2 064	14 770	16 834
Търговски и други вземания	2 499	1 269	3 768	1 912	1 601	3 513
Пари и парични еквиваленти	41	28	69	99	43	142
Активи, класифицирани като държани за продажба	32 935	15 784	48 719	23 920	16 469	40 389
Нетекущи пасиви						
Дългосрочни заеми	-	-	-	299	-	299
Отсрочени данъци	428	-	428	426	-	426
Текущи пасиви						
Краткосрочни заеми	14 494	-	14 494	14 000	-	14 000
Търговски и други задължения	1 082	22	1 104	1 757	25	1 782
Задължения към персонала	211	-	211	135	-	135
Пасиви, класифицирани като държани за продажба	16 215	22	16 237	16 617	25	16 642

17. Собствен капитал

17.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на дружеството майка Сила Холдинг АД се състои от 20 000 000 броя обикновени поименни, безналични с право на глас акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Сила Холдинг АД.

	2017 Брой акции	2016 Брой акции
Издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	20 000 000	20 000 000
Емисия на акции	16 852 997	-
Издадени и напълно платени акции към 31 декември	36 852 997	20 000 000

На 27.11.2017 г. успешно приключи процедурата по увеличение на капитала на Дружеството-майка, в резултат на което бе вписана емисия обикновени, поимени, безналични акции в размер на 16 852 997 лв., представляващи 16 852 997 бр. с номинална стойност 1 лв. и емисионна стойност 2 лв. на акция.

Списъкът на основните акционери на Групата е представен, както следва:

	2017 Брой акции	2017 %	2016 Брой акции	2016 %
Метро Груп ЕООД	15 024 775	40.77	7 355 316	36.78
УПФ Съгласие	2 321 311	6.30	1 031 500	5.16
УПФ ЦКБ Сила	1 890 500	5.13	995 000	4.98
Други юридически лица	17 580 487	47.70	10 582 060	52.90
Физически лица	35 924	0.10	36 124	0.18
	36 852 997	100	20 000 000	100

17.2. Премиян резерв

Постъпленията, получени в допълнение към номиналната стойност на издадените през годината акции, са включени в премиения резерв в размер на 16 853 хил.лв.

17.3. Резерви

Всички суми са в '000 лв.	Преоценъчни резерви	Други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	538	40	578
Друг всеобхватен доход за годината, принадлежащ на собствениците на предприятието майка:			
Финансови активи на разположение за продажба:			
- печалби от текущия период	711	-	711
- рекласификация в печалбата или загубата	(286)	-	(286)
- данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата	(43)	-	(43)
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	382	-	382
Салдо към 31 декември 2017 г.	920	40	960

Всички суми са в '000 лв.	Преоценъчни резерви	Други резерви	Общо
Салдо към 1 януари 2016 г.	(901)	155	(746)
Покриване на загуби	-	(115)	(115)
Друг всеобхватен доход за годината, принадлежащ на собствениците на предприятието майка:			
Финансови активи на разположение за продажба:			
- печалби от текущия период	1 936	-	1936
- рекласификация в печалбата или загубата	(337)	-	(337)
- данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата	(160)	-	(160)
Друг всеобхватен доход за годината след данъци	1 439	-	1 439
Салдо към 31 декември 2016 г.	538	40	578

Общите резерви на Групата са формирани по реда на чл. 246 от Търговския закон, за заделяване на най-малко 1/10 от печалбата, докато средствата във фонда стигнат 1/10 или по-голяма част от капитала, определена от устава.

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Разходи за заплати	(485)	(437)
Разходи за социални осигуровки	(75)	(55)
Разходи за персонала	(560)	(492)

18.2. Задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Текущи:		
Задължения за заплати	15	27
Задължения за осигуровки	6	8
Други краткосрочни задължения към персонала	36	-
Текущи задължения към персонала	57	35

Текущите задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2018 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период.

19. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Пояснение	Текущи		Нетекущи	
		2017 '000 лв.	2016 '000 лв.	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:					
Банкови заеми	19.1	13 281	24 556	14 973	16 612
Други заеми	19.3	12 244	5 544	-	-
Облигационен заем	19.2	45	19 558	9 779	-
Общо балансова стойност		25 570	49 658	24 752	16 612

19.1. Заеми, отчитани по амортизирана стойност

Получените банкови заеми към 31.12.2017 г. са както следва:

- На 20.06.2016 г. Дружеството майка е сключило договор за банков овърдрафт за сумата от 5 000 хил. лева със срок на погасяване 20.06.2017 г. при лихвен процент 3 месечен SOFIBOR и надбавка от 3.8 пункта. На 13.09.2016 г. овърдрафтът е предоговорен и сумата е увеличена на 9 600 хил. лв. Обезпечения: Първи по ред залог върху 1 000 000 бр. безналични акции от капитала на Тексим Банк АД; Първи по ред залог върху 380 129 бр. безналични акции от капитала на Слънце Стара Загора Табак АД; Залог върху 77 754.4514 броя дялове от ДФ Конкорд Фонд – 1 Акции и Облигации; Втори по ред залог върху притежавани 1 800 000 бр. безналични акции от капитала на Велграф Асет Мениджмънт АД. На 29.12.2017 г. размерът на овърдрафта е предоговорен на 9 900 хил. лв със срок на погасяване 20.12.2018 г.
- През юни 2015 г. "Топ Ер Грейн" ЕООД (вляло се в „Ароганс“ ЕООД) сключва договор за инвестиционен кредит. Краен срок на погасяване - 17.06.2025 г. Лихва 3.5% +1.5 пункта. Обезпечение: Първа по ред договорна ипотека върху земя и сгради, находящи се в зърнобаза гр. Бяла. Особен залог върху машини и съоразения, находящи се в зърнобаза гр. Бяла и застраховка Финансов риск.
- През месец Юни 2015г. "Топ Ер Грейн" ЕООД (вляло се в „Ароганс“ ЕООД) сключва договор за кредит овърдрафт. Краен срок на погасяване - 25.06.2018г. Лихва 3.5% +1.5 пункта. Обезпечение: залог на зърно и минерални торове, и залог на търговско предприятие.
- На 29.09.2011 г. „Ароганс“ ЕООД има сключен договор за банков кредит в рамер на 1 850 000 лева, при годишна лихва в размер на 8 % (осем процента), за срок от 7 години, с краен срок на погасяване – 01.09.2018година. Обезпечения: Първи по ред особен залог в полза на банката, върху търговското предприятие на „Калин 2003“ ЕООД; Първи по ред особен залог в полза на банката, върху търговското предприятие на „Ароганс“ ЕООД; Първа по ред договорна ипотека върхи недвижим имот.
- На 30.04.2015 г. „Ароганс“ ЕООД има сключен договор за кредит овърдрафт в размер на 5 000 000 лева, при годишна лихва в размер на 5 % (пет процента), с краен срок на погасяване – 30.04.2016година. Овърдрафтът е предоговорен, като промяната касае сумата на овърдрафта, която се увеличава на 6 000 000 лева. С Анекс от 23.12.2015г. се променя срокът за погасяване на овърдрафта, като крахната дата за погасяване става – 30.04.2017г. Обезпечения: Втори по ред особен залог в полза на банката, върху търговското предприятие на „Ароганс“ ЕООД; Първи по ред особен залог, върху средностокова наличност на зърно на стойност не по малко от 12 000 т. или 6 000 000 лева, находяща се в Зърнобаза – гр. Стражица. Втора по ред договорна ипотека върху недвижим имот, собственост на Зърнени храни База Първомай ЕООД.

- На 30.04.2015 г. „Ароганс“ ЕООД има сключен догово за банков заем за сумата от 6 000 000 лева, при годишна лихва в размер на 5 % (пет процента), за срок от 10 години с краен срок на погасяване – 30.04.2025 година. С Анекс от 30.07.2015г. сумата на банковия кредит се увеличава на 11 800 000 лева. Обезпечения: Застраховка финансов риск; Първа по ред договорна ипотека върху недвижим имот, а именно закупената с кредита Зърнобаза Стражица, находяща се в гр. Стражица, Промислена зона, върхи площ от 27 500 кв.м.

19.2. Облигационен заем

На 30 ноември 2010 г. Дружеството майка емитира облигации в размер на 10 000 000 (десет милиона) евро, разпределени в 10 000 броя обикновени, безналични, поименни, лихвоносни, свободно прехвърляеми и обезпечени облигации с номинална и емисионна стойност 1 000 евро всяка една.

Лихвата по емисията облигации е фиксирана и е в размер на 9 % проста годишна лихва. Облигационният заем е за срок от 7 години с шестмесечни купонни плащания, изчислени на базата на проста лихва за отделните шестмесечни периоди върху номиналната стойност на всяка облигация, при лихвена конвенция ISMA Реален брой дни/Реален брой дни.

На 29 септември 2017 г. след решение на Общото събрание на облигационерите, емисията облигации е реструктурирана, като е променена дата на падеж на 30.11.2024 г., а лихвения процент е променен на 5.4%, изчислена по лихвена конвенция ISMA act/act (реален брой дни в периода/реален брой дни в годината), считано от 01.12.2017 г. Купонно плащане лихва на 30.05 и 30.11 всяка година. Плащани по главница на 30.11.2010 г. в размер на 1 000 хил. евро и всяка следваща година по 1 000 хил. лв.

На 30 ноември 2017 г. е погасена главница по облигационния заем в размер на 9 779 хил.лв.

Емитентът е сключил договор с „Тексим Банк“ АД за банка - довереник на облигационерите.

За обезпечение на погасяването на всички вземания на облигационерите по облигационния заем, Дружеството е сключило застраховка „Финансов риск“ със ЗАД „Армеец“ в полза на облигационерите.

19.3. Други заеми

Другите заеми в размер на 12 244 хил. лв. (2016 г.: 5 544 хил. лв.) представляват текущи задължения по репо сделки по договори с безналични ценни книжа от 19.12.2017 г., 20.12.2017 г. и 29.12.2017 г.

20. Търговски и други задължения

Търговските задължения, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, включват:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Текущи:		
Задължения по договори за цесия		-
Задължения към доставчици	117	3 681
Финансови пасиви	117	3 681
Получени аванси	1 932	2 892
Застраховки	-	46
Данъци, удържани при източника и други данъчни задължения	59	45
Данък върху доходите на физически лица	5	3
Други	402	-
Нефинансови пасиви	2 398	2 986
	2 515	6 667

Получените аванси 1 932 хил. лв са за продажба на зърно и зърнена продукция.

Нетната балансова стойност на търговските задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

21. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми ‘000 лв.	Краткосрочни заеми ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
1 януари 2017	16 612	49 658	66 270
Парични потоци:			
Плащания	(1 639)	(21 187)	(22 826)
Постъпления	-	7 529	7 529
Непарични промени	9 779	(10 430)	(651)
31 декември 2017	24 752	25 570	50 322

	Дългосрочни заеми '000 лв.	Краткосрочни заеми '000 лв.	Общо '000 лв.
1 януари 2016	26 939	38 887	65 826
Парични потоци:			
Плащания	(1 382)	(24 716)	(26 098)
Постъпления	10 613	18 551	29 164
Непарични промени	(19 558)	16 936	(2 622)
31 декември 2016	16 612	49 658	66 270

22. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от предоставяне на услуги	1 060	952
Приходи от продажба на стоки	11 020	35
Други	-	2
	12 080	989

23. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Печалба от бизнескомбинации	-	84
	-	84

24. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Други	(22)	(17)
	(22)	(17)

25. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Правни и консултантски услуги	(10)	(65)
Застраховки	(30)	(53)
Разходи за наеми	(32)	(33)
Счетоводни услуги	(20)	(24)
Независим финансов одит	(20)	(19)
Комисионни възнаграждения	(22)	(19)
Информационно технологични услуги	(13)	(13)
Комуникационни услуги	(24)	(6)
Други	(272)	(180)
	(443)	(412)

Възнаграждението за независим финансов одит за 2017 г. е в размер на 20 хил. лв. През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

26. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Разходи за данъци и такси	(34)	(23)
Други	(20)	(23)
	(54)	(46)

27. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Разходи по заеми, по амортизирана стойност	(3 863)	(3 227)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(3 863)	(3 227)
Банкови такси и комисионни	(28)	(83)
Загуби от сделки с финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(17)	(106)
Загуба от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	(2)	-
Загуба от преоценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(95)	(6)
Финансови разходи	(4 005)	(3 422)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от лихви по предоставени заеми	389	329
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	389	329
Печалби от сделки с финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3 028	3 284
Приходи от дивиденди от публично търгувани ценни книжа на разположение за продажба	2	2
Печалба от преоценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	828	189
Печалба от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	-	65
Други финансови приходи	2	942
Финансови приходи	4 249	4 811

28. Разходи за данък върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2016 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	32	1 425
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	(3)	(142)
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	151	94
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(140)	-
Текущ разход за данъци върху дохода	11	(48)
Отсрочени данъчни разходи и приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(29)	11
Разходи за данъци върху дохода	(21)	(37)
Отсрочени данъчни разходи, признати в другия всеобхватен доход	(43)	(160)

Пояснение 11 предоставя информация за отсрочените данъчни пасиви.

29. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основната печалба на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2017	2016
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	35 000	1 201 000
Среднопретеглен брой акции	21 569 868	20 000 000
Основен доход (загуба) на акция (в лв. за акция)	<u>0.00</u>	<u>0.06</u>

30. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците, асоциирани предприятия и ключов управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път и в брой. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

30.1. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати и други краткосрочни задължения	(143)	(210)
Общо възнаграждения	<u>(143)</u>	<u>(210)</u>

31. Разчети със свързани лица в края на годината

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Вземания от:		
- акционери Метро Груп ЕООД	584	40
Общо вземания от свързани лица	<u>584</u>	<u>40</u>

Вземанията по заеми от акционери в размер на 584 хил.лв. (2016г. – 40 хил.лв.) представляват вземане от Метро Груп ЕООД по договор за временна финансова помощ от 26.02.2016 г. и 31.08.2017г.

32. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Групата е придобила краткосрочни финансови активи в размер на 3 899 хил. лв. (2016 г: 4 184 хил. лв.) чрез прихващане на търговски вземания и задължения;
- Групата е погасила свои задължения по договори за цесия за в размер на 3 899 хил. лв. (2016 г: 358 хил.лв.) чрез прихващане с търговски вземания от същия контрагент.

33. Условни активи и условни пасиви

33.1. Банкови гаранции

В изпълнение на изискванията на Закона за акцизите и данъчните складове Групата ползва банкова гаранция в размер на 8,460 хил. лв. за режим отложено плащане на акциз. Издадената банкова гаранция е в полза на ЦМУ на Агенция "Митници". Предоставените от Групата по нея обезпечения са както следва:

- първа по ред договорна ипотека върху урегулиран поземлен имот с балансова стойност към 31 декември 2017 г. – 4 500 хил.лв. (31.12.2016 г.: 4 500 хил. лв.)
- първа и втора по ред договорна ипотека върху сгради с балансова стойност към 31 декември 2017 г. – 1 201 хил. лв. (31.12.2016 г.: 337 хил. лв.)
- втори и трети особен залог върху машини, съоръжения, транспортни средства и други ДМА с балансова стойност към 31.12.2017 г. – 402 хил.лв. (31.12.2016 г.: няма)

Предоставени обезпечения за обезпечаване на задължения на Дружеството-майка

За обезпечаване на задължения на Дружеството-майка по банков кредит-овърдрафт с договорен размер 9,600 хил.лв. и падеж м.12.2018 г., са учредени първа по ред договорна ипотека върху сгради на Групата с балансова стойност към 31.12.2017 г. в размер на 898 хил.лв. (31.12.2016 г.: няма)

На 30.06.2015 г. Дружеството-майка е сключило сделка за придобиване на 99.96% от капитала на Зърнени Храни АД, като стойността на инвестицията е 11 600 хил.лв. Към датата на покупката на всички акции са заложени в полза на търговска банка като обезпечение по договор за кредит. Върху временните удостоверения е вписано заложно джиро и същите са предадени в държание на банката - заложен кредитор. Към 31.12.2017 г. залога не е освободен.

34. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:			
Акции	10	6 985	7 862
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	13	18 775	10 344
Кредити и вземания:			
Предоставени заеми	13	4 566	4 304
Вземания по цесии	13	4 136	2 049
Лихви по заеми	13	568	492
Други вземания	13	270	-
Търговски и други вземания	14	8 184	7 937
Пари и парични еквиваленти	15	249	2 355
Финансови активи		43 733	35 343

Финансови пасиви	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност			
Нетекущи пасиви:			
Заеми	19	24 752	16 612
		24 752	16 612
Текущи пасиви:			
Заеми	19	25 570	49 658
Търговски и други задължения	20	2 515	3 681
		28 085	53 339
Финансови пасиви		52 837	69 951

35. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 34. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

35.1. Анализ на пазарния риск

35.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата се извършват предимно евро, в резултат на което Групата не е изложена на значителен валутен риск. Малка част от сделките са в щатски долари.

Групата има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

35.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2017 г. Групата не е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, защото те са с фиксирани лихвени проценти.

35.1.3. Други ценови рискове

Групата е изложена и на други ценови рискове във връзка с притежаваното публично дружество Слънце Стара Загора Табак АД и дейността му в производството и търговия на цигари и тютюн. С ПМС 270 от 03 октомври 2006 г. Министерски съвет отмени решението си за фиксиране на цените, по които да се продават цигарите от местно производство и от внос и определи, че продажбите на тютюневите изделия в страната се извършва по регистрирани цени. На практика с това решение беше дадена възможност на всички производители и вносители на цигари сами да определят цените си и се създадоха условия за налагане на свободна конкуренция на пазара на тези изделия. Ценовият риск се засилва и от обстоятелството, че световноизвестните производители на цигари също имат възможности и интерес за навлизане на нови пазари в България като предлагат по-ниски цени на собствените си цигарени изделия, а това води до отрицателно влияние върху пазарния дял на Групата.

За да управлява ценовия риск Групата е предприела редица мерки, като:

- пререгистрация на цените на цигарите за осигуряване на конкурентна позиция на асортиментите, предлагани от Групата;
- предоставяне на отстъпки на дистрибуторите;
- предоставяне на по-добри схеми на плащане.

По отношение на ценовия риск, свързан с доставките на материали (тютюн, спомагателни и други материали), Групата текущо следи състоянието и

динамиката на световните стокови борси и на българския пазар за постигане на ефективно планиране на доставките и оптимизиране количествата на материалните си запаси.

Групата е изложена и на риск от промяна в цените на ценните книжа, притежавани от взаимните фондове, които са на договорно управление от Селект Асет Мениджмънт ЕАД, тъй като таксите, които то получава от фондовете се определят на база на нетните им активи през периода. Активите на управляваните фондове са чувствителни в най-голяма степен към изменението на бенчмарк индексите им.

35.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Финансови активи	Пояснение	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:			
Акции	10	6 985	7 862
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	13	18 775	10 344
Кредити и вземания	13	17 724	14 782
Пари и парични еквиваленти	15	249	2 355
Финансови активи		43 733	35 343

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг, също така на такива клиенти предлага продажби на кредит (отсрочени плащания) до 30 дни. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка. Групата не предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На

базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Загуба от обезценка не е признавана по отношение на търговските вземания.

35.3. Анализ на ликвидния риск

Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой и публично търгувани ценни книжа, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2017 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2017 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.
Заеми	2 080	23 175	24 752
Търговски и други задължения	2 515	315	-
Общо	4 595	23 490	24 752

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2016 г.	Текущи		Нетекущи
	До 6 месеца '000 лв.	Между 6 и 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.
Заеми	978	48 680	16 612
Търговски и други задължения	3 727	2 940	-
Общо	4 705	51 620	16 612

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

36. Оценяване по справедлива стойност

36.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Следната таблица представя финансовите активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, в съответствие с йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия групира финансовите активи и пасиви в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Финансовите активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в следните категории съобразно йерархията на справедливата стойност.

31 декември 2017 г.	Пояснение	Ниво 1 '000 лв.
Активи		
Борсово търгувани ценни книжа	10, 13.1	18 689
Общо		<u>18 689</u>
 31 декември 2016 г.	 Пояснение	 Ниво 1 '000 лв.
Активи		
Борсово търгувани ценни книжа	10, 13.1	14 520
Общо		<u>14 520</u>
Определяне на справедливата стойност		

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

а) борсово търгувани ценни книжа и облигации

Всички пазарно търгувани капиталови инструменти и облигации са представени в български лева и са публично търгувани на борсата в София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

36.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2017 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2017 г.	Ниво 3 '000 лв.
Имоти, машини и съоръжения:	
- земя	5 536
- сгради	7 616
- машини	5 638
	18 790

37. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние, и намалени с хеджирания на парични потоци, признати в другия всеобхватен доход.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Групата. Нетният дълг се изчислява като общ дълг, намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране в разумни граници.

Групата определя пропорционалния размер на капитала спрямо общата финансова структура, а именно собствен капитал и финансови задължения с изключение на субординирания дълг. Групата наблюдава структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да запази или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на

собствениците, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да се анализира, както следва:

	2017 ‘000 лв.	2016 ‘000 лв.
Собствен капитал	46 899	13 003
Дълг	69 613	90 063
- Пари и парични еквиваленти	(249)	(2 355)
Нетен дълг	69 367	87 708
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:1.48	1:6.74

Групата е спазила условията във връзка със своите договорни задължения, включително поддържането на определено капиталово съотношение.

38. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване.

39. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2017 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 25 април 2018 г.